www.aok.pte.hu/hirmondo

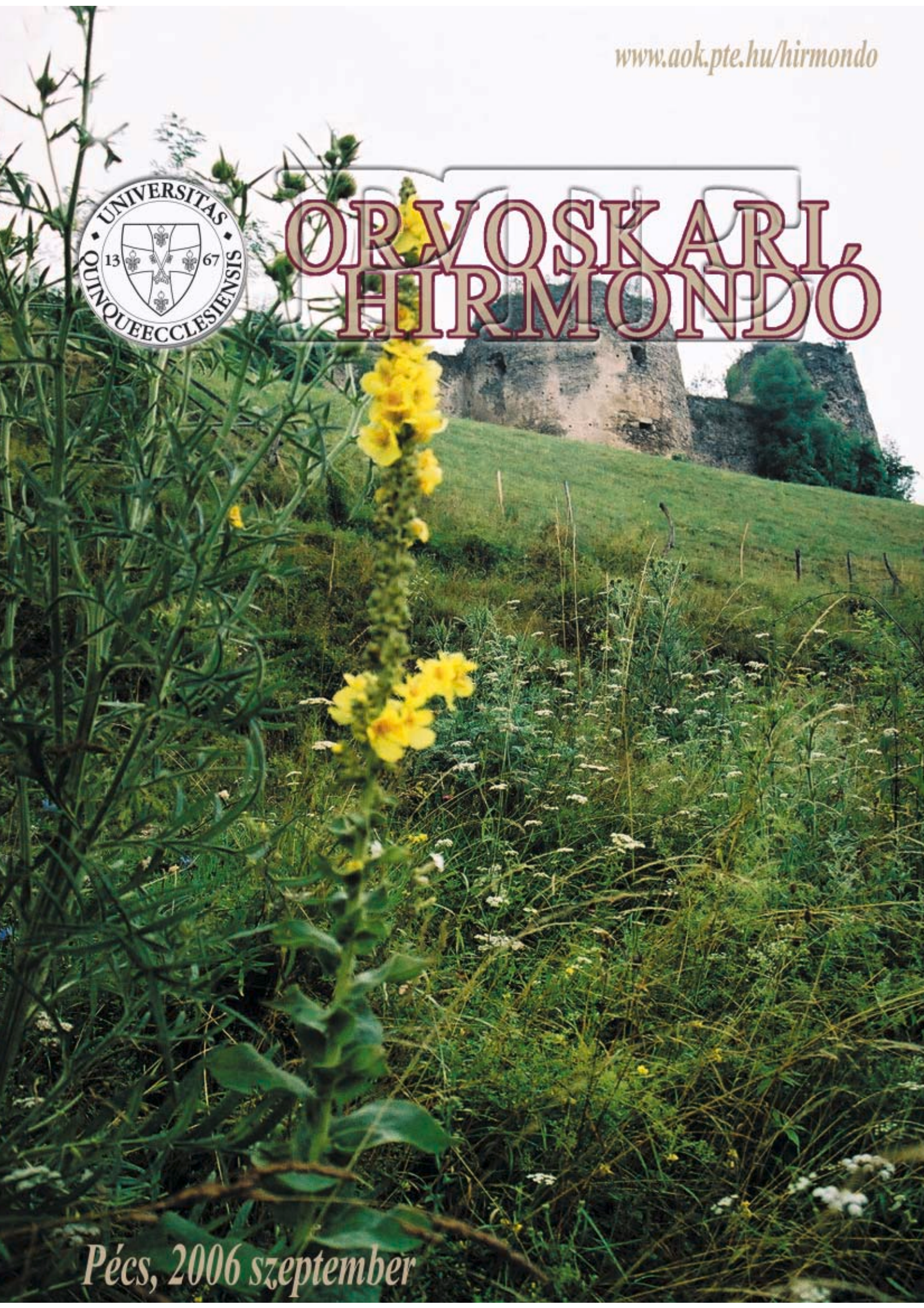

ORVOSKARI HIRMONDÓ

Pécs, 2006 szeptember

TARTALOM

Doktorrá avató ünnepség
(dr. Sümegi Balázs, dr. Szeberényi József)
A PTE ünnepi szenátusi ülése
Tanévnyitó beszéd *(dr. Lénárd László rektor)*
Kitüntetések, kinevezések
A Doktori Tanács ülése
(dr. Fischer Emil)

Előadás-összefoglaló
(Nagy Lívia, Nagy Géza, Kollár László)
GYOFTEX
(dr. Werlingné Forrai Márta)

RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK:
Magatartástudományi Napok *(dr. Varga József),* **ISMC – 2006** *(dr. Róth Erzsébet),* **japán kutató látogatása az Élettani Intézetben** *(dr. Karádi Zoltán),* **biomechanikai konferencia** *(dr. Ferencz Sándor),* **a Magyar Infekciókontroll Egyesület konferenciája** *(Kovács Jánosné),* **sí-tábororvosok továbbképzése és sítábori ajánlatok**

■

Aradi Vértanúk Napja
VI. Romhányi Orvostalálkozó – Szár
Emlékállítás Császár Elemér tiszteletére
(dr. Vértes László)
Könyvismertetés
Pályázatok ■ Intézeti, klinikai hírek ■ Tudományos közlemények ■ Sajtószemle

■

Középen: Madárlesen
Tengelice és zöldike Hosszúhetényből (Takács Gábor), egzotikus madarak: Vogelpark Walsrode, Németország (Hollósy Tibor) és récék az abaligeti és mecsekpölöskei tavon (Barthó Loránd)
Borítók:
Az elsőn Sebes-vár, a hátsón kalotaszegi népviselet – Rodler Miklós fotói
(lásd még a 41. oldalt)

Nyár eleji, utolsó számunkban közöltük a fogorvos- és gyógyszerészhallgatók diplomaátadási ünnepségén elhangzott beszédeket. Július 1-jén a magyar és angol nyelvű általános orvosképzésben részt vett hallgatók vették át diplomájukat. Az ünnepségen *dr. Sümegi Balázs* dékán és *dr. Szeberényi József* professzor, az angol program vezetője mondott ünnepi köszöntőt, melyeket az alábbiakban közlünk.

DOKTORRÁ AVATÓ ÜNNEPSÉG

Kedves Vendégeink! Kedves Végzős Hallgatók! Kedves ifjú Kollégák! Kedves Szülők és Hozzátartozók! Tisztelt Oktatók! Tisztelt Tanári Testület!

A mai nappal az egyetemi élet egyik legszebb pillanatához érkeztünk, végzős hallgatóink avatásához. Az ilyen esemény mindig különleges és ünnepélyes mindannyiunk számára. Az avatásnak megvan a sajátságos hangulata, a személyes varázsa az avatottak és szüleik számára.

Sok minden változott azóta, hogy Önök beléptek egyetemünk kapuján. Megtörtént a kreditpontos oktatásra való átállás, amellyel biztosítani tudjuk a hazai és a külföldi egyetemek közötti átjárhatóságot és a diplomák kölcsönös elismerhetőségét is. Az utóbbi időben megvalósult átalakulások eredményeként sikerült az oktatási struktúránkat az európai rendszerhez igazítani. Továbbá az elmúlt évben történt meg a karunkon működő képzések akkreditációja, amely egyértelműen sikeres volt minden szakunk számára. De külön ki kell emelnem, hogy a Magyar Akkreditációs Bizottság karunknak a *kiválósági hely* kitüntető címet adományozta az itt folyó, általános orvosképzésben nyújtott kiemelkedő teljesítményéért, a 2011. június 30-ig terjedő időszakra. Ez igen nagy öröm számunkra, hiszen azt mutatja, hogy a karunkon folyó oktatás korszerűsítésére fordított erőfeszítések meghozták az eredményeket, és ez nem csak számunkra nyilvánvaló, de a Magyar Akkreditációs Bizottság is értékelte munkánkat.

Fontos elismerése karunknak az a tényis, hogy az idegen nyelvű képzésünk nemzetközi népszerűsége minden eddigi rekordot megdöntött és a nem kevés tandíjat fizető külföldi hallgatók oly nagy számban választják karunkat, hogy egy jelentős részüket helyhiány miatt el kell utasítanunk annak ellenére, hogy szakmailag megfelelnek. Különösen örülünk annak, hogy a 2004-ben indult

PTE ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő: Rőth Erzsébet, Barthó Loránd
■
Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke
A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar, Sajtóiroda, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 536-116, 536-000/1214. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031
■
Internetcím: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295
■
Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

német nyelvű orvosképzésünkre is többszörös a túljelentkezés.

Kedves Fiatal Kollégák!

Nagy szeretettel gratulálok mindannyiuknak az áhított orvosdoktori diplomájuk megszerzéséhez. Életüknek a mai nap igazi mérföldköve, amely döntő szerepet játszik az egész életükre nézve is. Az Orvostudományi Kar tanárai, oktatói és hallgatói saját tapasztalatból tudják, hogy diplomájukért nagyon meg kell küzdeni, nagyon keményen kell dolgozni 6 éven át. Legyenek büszkék arra, hogy minden nehézség ellenére, sok átvirrasztott éjszaka, a kemény vizsgaperiódusok után, sokszor talán elcsigázva, de sikerült teljesíteniük a vizsgakövetelményeket. Tudjuk jól, hogy a graduális képzésük során hihetetlen mennyiségű anyagot kellett elsajátítaniuk. Azonban most mégis fel kell hívnom a figyelmüket, hogy a tanulás folyamata a mai nappal nem ért véget, és arra kell kérnem Önöket, hogy a megérdemelt rövid pihenés után folyamatosan tanuljanak tovább. A szakorvosképzés, a tudományos kutatás is rengeteg tanulással jár, de csak így szerezhetnek tudományos fokozatot és csak így felelhetnek meg azoknak a követelményeknek, amelyeket hivatásuk támaszt Önök elé. A hivatásukból adódó felelősségteljes munkájukhoz ráadásul még nehéz munkakörülmények is hozzájárulhatnak és gyakran méltatlannak, aránytalannak minősíthető értékrendi zavarok. Ennek ellenére remélem, hogy rövidesen eljön az idő, amikor az egészségügyben dolgozók munkájának elismerése nem csak a betegek hálájában és a gyógyításuk során érzett örömben és sikerélményben fejeződik ki.

Kedves Szülők és Hozzátartozók, akik jelen vannak gyermekük, rokonuk vagy barátjuk avatásán. Tudom, hogy boldogság önti el szívüket azért, hogy az izgalmakkal teli és szorongásoktól sem mentes időszak után most szeretteiknek sikerült sikeresesen befejezni az egyetemet. Tudjuk, hogy Önök számára az elmúlt időszak ugyanolyan nehéz volt, mint gyermekeiknek, persze kicsit azért más szempontból. Az elmúlt években gyermekeiket szeretettel fogadtuk és neveltük, lelkiismeretesen, következetesen azért, hogy a választott hivatásra méltók legyenek. Őszintén remélem, hogy Önök is így érezték. Most mi is büszkék vagyunk hallgatóinkra, örülünk fejlődésüknek, képességeik kibontakozásának és megvalósításának, azaz annak, hogy a gyermekkorból felnőtt szakemberekké váltak. Biztos vagyok benne, hogy Önök is büszkék gyermekeikre és remélem arra is, hogy ezen a patinás, nagy múlttal és hagyományokkal rendelkező egyetemen szerezték meg diplomájukat. Mint Önök, mi is támogatjuk gyermekeiket szinte életük végéig, mi is tartjuk a kapcsolatot volt hallgatóinkkal az Egyetemi Orvosnapok alkalmával, a szakvizsgára való felkészülés, vagy tudományos fokozat-szerzés során és egyéb alkalmakkor is.

A kedves ifjú kollégákat pedig arra kérem, hogy becsületes munkával és szeretettel hálálják meg szüleik gondoskodását, és jó szívvel őrizzék meg emlékezetükben egyetemünket, az alma matert.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Dr. Sümegi Balázs
az Általános Orvostudományi Kar dékánja
Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

Graduating Students of the Class of 2006,
Distinguished Guests, Ladies and Gentlemen,

On behalf of all the faculty of the Medical School of Pécs University, it is my great pleasure to congratulate the new doctors who have successfully completed their training at our Medical School.

The graduation is also called commencement: today does not mark an ending to learning for you, but, rather, a new beginning. No doubt, you have arrived to a milestone in your professional career. You have now left behind your years in the Medical School with all the good and bad experience you have had: huge piles of information and knowledge you had to engulf and digest; the excitement of digging into problems and topics of science and medicine you liked; the boredom and sometimes frustration toward a few other subjects; the great victories and occasional small defeats on the exams; and the relaxing atmosphere of the slopes of Mecsek, restaurants of „Király utca" and wine cellars of Villány. These long years of your graduate studies are now over and perhaps you already feel nostalgy towards them.

These last 6 years you spent in Pécs had not been an easy experience for you. At the very beginning, you had to survive the cultural shock of a strange country and society, and adapt to a completely new environment. Beside that you faced unprecedented hard work and tough exams during your studies in the basic, preclinical and, finally, clinical subjects. We, your professors, intentionally made your life difficult. Not because we wanted to torture you, but only to make sure that you become competent and conscientious doctors. But you may have not even noticed these past years have been difficult for our Medical School as well. At around the time when you started your studies, the independent medical university, used to be called POTE, was integrated into the multi-faculty institution of the University of Pécs, the largest institution of higher education in Hungary. The organizational and financial changes created a major challenge, a kind of „cultural shock" for our faculty. You, English Program students, were probably not fully aware of these profound changes. Fortunately, our foreign language education did not only survive this turmoil, but even started to grow and develop. The number of students starting their studies in the English Program increased to more than 100 in the last three years. In addition, we started a German Medical Education Program two years ago, with similar numbers of students. Beginning in the next academic year, a Dentistry Program in English and German will also be set up. These spectacular advances are, of course, partly the consequence of Hungary joining the European Union in 2004, but they also reflect the vitality and academic power of our Medical School.

Young Colleagues!

After the long years of your medical studies, in your new life you will have to face new challenges, take on new responsibilities. I would like to attract your attention to three of these responsibilities.

The first, of course, is your responsibility for your future patients. As medical doctors, you will have to make decisions that will often decide your patients' fate. For this, you will have to have empathy to communicate with your patient, to understand his or her pain and suffering. And you will have to be able to use the knowledge you acquired during your studies – to use all this knowledge in real life situations. To become a good doctor, you will need your heart and brains as well. They should go hand-in-hand: one can not succeed without the other to make you a compassionate and able physician.

The second responsibility should be aimed at yourself. You have to maintain your fitness and integrity both mentally and physically. For the sake of your conscience as a doctor, you must dedicate yourself to learning for the rest of your medical career to keep pace with the enormously rapid advances in medical sciences. You will also have to spend time and effort to build your career. Try to achieve every noble goal you have set for yourself! Be ambitious without being pushy and aggressive! Have stamina and perseverance without becoming stubborn and narrow-minded! Keep up with the ever-increasing sophistication of medical technology (such as techniques of molecular medicine, microsurgery, imaging and so on) without loosing your caring mentality toward the sick who need both your expertise and empathy! Learn everything you can use for the benefit of your patients! All in all, be as good a doctor as you possibly can!

And last, but not least, remember your Alma Mater, feel responsibility for it as well! The reputation of this Medical School greatly depends on the professionalism of its graduates. Be proud of your Alma Mater and make us, your tutors, proud of your achievements! And come back to visit Pécs, any time!

Dear new graduates, young doctors. This celebration today marks the end of your university years. At this time, we, your professors at Pécs University, solemnly declare and certify that you are qualified to work as medical doctors.

The leaders and professors of this Medical School share the pleasure and pride with you and your families as you go out into the world to begin your career. We hope that the optimism of these ceremonious and joyful moments will accompany you throughout your life.

I wish you all the best!

József Szeberényi

Új Dunántúli Napló, 2006. szeptember 11.

A minőség alappillérei

Tanévnyitó ünnepi szenátusi ülés az egyetemen

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa a Rákóczi úti Halasy-Nagy József Aulában tartotta múlt hétfőn tanévnyitó ünnepi ülését. *Dr. Lénárd László* egyetemi tanár, akadémikus, a Pécsi Tudományegyetem rektora mondott ünnepi beszédet, többek közt arra emlékeztetve, hogy az idei felvételi eredmények után is a PTE az ország legnagyobb felsőoktatási intézménye, amelynek két elválaszthatatlan alappillére a minőségi oktatás és kutatás.

A szenátus ülésén kitüntető címek és díjak átadására, illetve bejelentésére került sor. A PTE Szenátusa az Általános Orvostudományi Karon 2003-2006 között végzett kimagasló kari vezetői tevékenységéért DECAN EMERITUS címet és a Pécsi Tudományegyetem Pecsétgyűrűjét adományozza *dr. Sümegi Balázs* egyetemi tanárnak.

A PTE Szenátusa a szekszárdi Illyés Gyula Főiskolai Karon 1995-2006 között végzett kimagasló kari vezetői tevékenységéért DIRECTOR SUPERIOR EMERITUS címet és a Pécsi Tudományegyetem Pecsétgyűrűjét adományozza *dr. Horváth Béla* egyetemi tanárnak.

A PTE rektora kimagasló művészi életműve elismeréseként, a Pécsi Tudományegyetem Alapító okiratát adományozza a 75. születésnapját ünneplő *Bencsik István* professor emeritusnak, Kossuth-

Dr. Lénárd Lászlónak, a PTE rektorának ünnepi beszéde
(Elhangzott a PTE tanévnyitó szenátusi ülésén 2006. szeptember 4-én.)

Tisztelt Szenátus! Tisztelt Egyetemi Kollégák! Tisztelt Egyetemi Hallgatók! Kedves Vendégeink!

Szeretettel köszöntöm Önöket a Pécsi Tudományegyetem tanévnyitó ünnepi szenátusi ülésén. Jogelőd intézményeinket tekintve a mai esemény a M. Kir. Erzsébet Tudományegyetem 95., a Pécsre költözött egyetem 84. és a 2000-ben újra egyesült Pécsi Tudományegyetem 7. tanévnyitó ünnepsége.

Nem kezdődhet úgy tanév a felsőoktatásban, hogy ne tekintenénk vissza az elmúlt esztendő eseményeire és ne tekintenénk várakozással az előttünk álló feladatokra. A magyar felsőoktatást elsősorban a tudományos, oktatási, képzési kérdések mozgatják, ugyanakkor gazdasági helyzetünkről ejtjük a legtöbb szót. Gyakran hangsúlyozzuk, hogy az Európai Unióhoz tartozásunk, a nemzetközi oktatási színtéren való megjelenésünk – gondolok itt elsősorban az angol és német nyelvű oktatási programjainkra – újabb kihívásokkal állít szembe bennünket, míg a hazai felsőoktatási intézmények között is az elsők és a legjobbak között kell maradnunk, megfelelve az új felsőoktatási törvény rendelkezéseinek. A hazai és nemzetközi oktatáspolitika elvárja a minőségi, kutatásra és tudományos gondolkodásra épülő gyakorlati és elméleti képzést, így képzési struktúránk frissítése, bővítése napi feladattá vált.

A 2006-os év legfontosabb eseménye az új felsőoktatási törvény hatálybalépése volt. Márciusban megtartottuk az egyetem Gazdasági Tanácsának alakuló ülését, illetve májusban látogató programot szerveztünk a tanácstagok számára az egyetem jobb megismerése érdekében. A törvénynek megfelelően az egyetem Szenátusa június 27-én elfogadta az új szervezeti és működési szabályzatot, valamint az egyetem egységes tanulmányi és vizsgaszabályzatát. Köszönet mindazoknak, akik részt vettek a dokumentumok megszerkesztésében és véleményezésében. A munka azonban nem állhat meg, törvényi kötelezettségünk valamennyi egyetemi szabályzat korszerűsítése, elfogadtatása 2006 decemberének végéig. Átalakult a Magyar Rektori Konferencia is, és örömmel mondhatom, hogy az MRK több bizottságában is vezető szerepet kaptak egyetemünk vezetői.

Egyetemi struktúránkban a tavalyi tanév jelentős változása a Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar megalakulása és az Egészségügyi Főiskolai Kar egyetemi karrá válása volt. Egészségtudományi Karunk továbbra is három képzési központban működik a pécsi központ mellett, új BSc-szakokkal. Az elmúlt tanévben indult az Egészségtudományi Kar doktori iskolája is, emelve a kar tudományos munkásságának értékét. Felnőttképzési Karunk pedig – együttműködés keretében – Erdélyben is végez majd oktatást az andragógia területén és jelentős szerepet játszik a magyar honvédtisztek képzésében.

Az új szakok indításának sorát is az elmúlt tanév nyitotta meg 13 új szakkal, amelyek köre az idei évtől bővülni fog. Közismert, hogy az idei tanév már a „Bologna-folyamat"-nak megfelelően a BSc-képzéssel indul, és örömmel mondhatom, hogy az a nagy volumenű munka, ami az új rendszerű szakok és képzési formák elfogadtatására irányult, sikerrel zárult. Köszönet érte mindazoknak, akik e munkában részt vettek.

Az oktatáshoz szorosan kapcsolódik annak pontos szervezése is. Nem először teszek említést azokról a fejlesztésekről, amelyek az egységes tanulmányi rendszerre vonatkoznak. Számos karon megvalósult és rugalmasabb lett az órafelvétel, a beiratkozás rendje; az oktatók véleményezhetik a kurzusfelvételt, illetve elindult az online adategyeztetés és számlaigénylés is. Folyamatban van a PTE tanterv- és státusz-reform projekt fejlesztése, a kapcsolat létrehozása az ETR és a könyvtár adatbázisa között, valamint egy kollégiumi nyilvántartó rendszer felépítése.

Nagy hangsúlyt fektetünk a hallgatói létszámok alakulásának elemzésére is, ami segítséget nyújt az elkövetkező évek beiskolázási programjainak meghatározásához. 2005 októberében 34 755 fő egyetemi hallgatóval – megismételve az előző évi eredményt – a PTE volt a legnagyobb hallgatói létszámú egyetem Magyarországon, megelőzve az ELTE-t és más vidéki egyetemeket is. Az elmúlt négy évben mintegy 4000 fővel emelkedett a felvételizők, és mintegy 3000 fővel az első évre beiratkozott hallgatók létszáma. 2006-ban mintegy 20 000 fő adta be jelentkezését a PTE-re, a legfrissebb felvételi adatok szerint a felvettek létszáma megközelíti a 9000-et. Továbbra is népszerű és kiemelkedő szakok: gazdálkodás és menedzsment, mérnök-informatikus, orvos, ápoló és szabad bölcsészet. A jövőt illetően azonban súlyos figyelmeztető jel, hogy idén az első elemibe beiratkozott gyermekek száma csak mintegy 100 000 fő, és néhány szakunkat illetően is megjelent már az érdeklődés csökkenése. Csak kitartó munkával, az oktatási paletta karok közötti képzési formáinak további bővítésével, az idegen nyelvű képzésekkel és további marketingtevékenységgel biztosítható, hogy hallgatói létszámunkat megőrizzük. Örömmel mondhatom, hogy az ÁOK-n az első három évfo-

Pécs kitüntetettjei

Pécs Közgyűlése szeptember 1-je, a Város Napja alkalmából több mint három és fél évtizedes kiemelkedő köztisztviselői munkája, és az urbanisztika területén végzett korszakalkotó tevékenysége elismeréseként a Városháza Emlékérem kitüntetést adományozta *Gömöry Jánosnak,* a PMMK főiskolai docensének. A tudományos életben betöltött kivételesen kimagasló eredményei elismeréséért a Pécs Város Tudományos Díja kitüntetést adományozta *dr. Szolcsányi János* akadémikusnak, az ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet egyetemi tanárának.

díjas szobrászművész akadémikusnak.

A Magyar Köztársaság oktatási és kulturális minisztere kiemelkedő munkája elismeréseként „Trefort Ágoston-díjat" adományozott *Kvasznicza Zoltán* főiskolai docensnek, a Pollack Mihály Műszaki Kar dékáni hivatalvezetőjének. A Gépipari Tudományos Egyesület „Műszaki Irodalmi Díjat" adományozott *dr. Stampfer Mihálynak,* a Pollack Mihály Műszaki Kar egyetemi adjunktusának. A Miskolci Egyetem Földtudományi Kara „Pro Facultate Rerum Metalicanum" kitüntetést adományozott az oktatási, tananyag-fejlesztési és nemzetközi kapcsolatok előmozdításáért *dr. Mecsi Józsefnek,* a Pollack Mihály Műszaki Kar dékánjának.

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság a PTE Általános Orvostudományi Kar számára az orvosképzésben nyújtott kiemelkedő teljesítményéért 2011. június 30-ig *Kiválósági hely* címet adományozott. Tavasszal az Állam- és Jogtudományi Kar jogász szaka is hasonló elismerésben részesült.

(Bemutatkozik a Pécsi Tudományegyetem. Oldalszerkesztő: Dunai Imre)

lyamon az angol és német nyelvű képzésben részt vevők száma meghaladja az államilag finanszírozott, magyar nyelvű képzésben résztvevőkét. Ugyancsak örömmel mondhatom, hogy a tavalyi évben 118 hallgatónk lett köztársasági ösztöndíjas. Számos motivált hallgatónk végez sikeres tudományos diákköri munkát, tavaly a TTK, az idei tanévben pedig a BTK szervez országos kongresszust.

Egyetemünkön jelenleg 20 PhD doktori iskola és 2 DLA mesteriskola működik. 2006-ban eddig 81 fő doktorált, ami messze meghaladja az elmúlt évben doktori fokozatot szerzett hallgatók számát. Az Állam- és Jogtudományi Kar, valamint az Általános Orvostudományi Kar kiválósági képzőhely címet kapott, amire nagyon büszkék vagyunk.

Tudományos vonatkozású eseményeink körében kiemelkedő volt a tavalyi tudomány napi ünnepségsorozat, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és díszvendégeink nyitottak meg a Romhányi György Aulában november 3-án. Az Akadémia életében először fordult elő, hogy az országos akadémiai ünnepséget vidéki helyszínen nyitották meg. Fontos említeni, hogy Pécs mindig is a tudományos konferenciák kedvelt színhelye volt. Karaink Pécsett és Szekszárdon számos professzionális témában szerveztek és rendeztek hazai és nemzetközi tudományos konferenciákat. Ezen tudományos események száma évente mintegy 160–180, azaz átlagosan számolva, tíz karú egyetemünkön az év minden egyes hetében 2–3 tudományos rendezvény lebonyolítására kerül sor. A tavalyi évben díszdoktorrá avattuk *Jean-Luc Moreau, Kurt Wütrich* és *Hegyi Lóránd* professzorokat.

Az Egyetemi Könyvtár több munkaterületen újult meg, bővítve tevékenységi körét. A könyvtár weblapja tartalmi és formai szempontból is megújult, elkészítették az oktatói bibliográfiát, és az ún. KlimoTheca digitalizált könyvtári dokumentumtára 10 címmel, 16 300 oldallal bővült. A Klimó Könyvtárnak az elmúlt évben 1118 magyar és 178 külföldi látogatója volt. A könyvtári fejlesztéshez szorosan kapcsolódik a szekszárdi Illyés Gyula Főiskolai Kar új könyvtárrészének átadása is. Megszületett az Egyetemi Múzeum működésének új koncepciója, és előkészítették a múzeumi gyűjtemény Központi Könyvtárba történő költözését. A feladatok koordinálása érdekében létrehoztuk a PTE Közgyűjteményi Tanácsát is.

Nemzetközi kapcsolataink jelentősen bővültek. A törökországi Küthayában magyar hetet szerveztek, illetve Pécsett rendeztünk török hetet a két intézmény és a város vezetőinek és diákjainak részvételével. Hét ERASMUS szerződés aláírására került sor az elmúlt tanévben. Ez több száz PTE-hallgató külföldi tanulását teszi lehetővé. Tuzlában felavattuk a *Bencsik István* professzor által készített szobrot. A TTK és BTK több konferenciát is szervezett a balkáni kapcsolatok erősítése érdekében. A FEEK vezetésével májusban együttműködési megállapodást írtunk alá a Hochschule Zittau/Görlitz felsőoktatási intézménnyel. Az Egyesült Államok kulturális attaséját, *Mark Tauber* urat számomra volt megtiszteltetés fogadni. Az USA budapesti nagykövetségének szervezésében több felsőoktatási intézmény vezetőjével is volt alkalmam tárgyalni, közös csereprogramok szervezéséről, ösztöndíjak alapításáról, szakmai, tudományos együttműködésről. Ennek egyik eredménye az arizonai kapcsolat megújítása, melynek keretében éppen a héten fogadom a Tucsonból érkező hallgatókat. Kevesen tudják, hogy ma már San Diegóban is tanulnak hallgatóink. Június végén a NATO Katonai Bizottságának elnökét, *Raymond Henault* urat fogadtuk, aki felavatta a FEEK katonai kutatóközpontját. Ezen felül még számos külföldi egyetemmel jött létre, illetve eredményesen működött kari, intézményi, tanszéki szintű kapcsolat. Bízom abban, hogy ezek az együttműködések és eredményeik a jövőben is erősíteni fogják a PTE pozícióját a nemzetközi felsőoktatási porondon.

Az ún. PPP beruházási program első lényeges elemeként a Pollack Mihály Műszaki Kar, valamint a Boszorkány úti épületegyüttes rekonstrukciója, fejlesztése indul meg. A közel 18 000 négyzetmétert érintő, 20 évre szóló felújítás kiemelten magas értékű, több, mint 3 milliárd forintos beruházást jelent. Nagyon remélem, hogy a minisztérium által támogatott, és a közbeszerzési procedurán is már átesett fejlesztési program időben elindul.

Ugyancsak jelentősek voltak az elmúlt tanév pályázati eredményei. A Humán Erőforrás Fejlesztési Operatív Program keretében „Térségi Szűrő és Diagnosztikai Központ" építése indult meg, és ez a 2,2 milliárd forintos beruházás egyben a 400 ágyas klinika alsó két emeletének rekonstrukcióját, diagnosztikus központtá alakítását is lehetővé teszi. A GVOP és HEFOP programok keretében több száz millió forint támogatást kapott intézményünk. Az orvostudományi kutatások és fejlesztések a Jedlik Ányos és Pázmány Péter programokból nyernek finanszírozást. A MEDIPOLISZ Egyetemi Tudásközpont 1,8 milliárd forintos projekt, a hivatalos szerződéskötés júniusban megtörtént. Meg kell azonban említenem az OTKA, NKTH, RET és ROP pályázatokat is, bizonyára az elnevezések rövidítéseivel már minden kollégám találkozott tudományos, vagy adminisztratív munkájában. Az egyre erősödő K+F tevékenység, az innovációs kutatások beindítása és a gazdasági társaságokkal való együttműködés mindennapi feladataink részévé vált. Ezért létrehoztuk az innovációs transzfer irodát, és még tavasszal – az országban az elsők között – elfogadtattuk az egyetem patent szabályzatát.

Az egyetemi tevékenységek sikeres folytatásához hozzájárult az a marketing tevékenység is, amelyet évek óta, következetesen több célcsoport irányába folytatunk. Az elsősök Pécsre vonzása a beiskolázási kampány fő célja. Sikerünket jó hírnevünk megtartásával elsősorban a Pécsett végzett hallgatók személyes véleményén keresztül őrizhetjük meg. A munkaerőpiacon való elhelyezkedésnél a pécsi diplomának nagy értéke van. Feladatunk, hogy ezt megőrizve tovább növeljük intézményünk népszerűségét a jövő egyetemistái felé. A Pécsi Diplomások Köre öregdiák szervezet növelte taglétszámát és a tagdíjakból származó bevételét. A kiállításokon való részvételünk, a felvételizőknek szóló weboldal kialakítása, a megújuló kiadványok színes sora, a kérdőíves kutatások mind azt a célt szolgálják, hogy ismertebbé, elismertebbé tegyük intézményünket. Kiemelkedő az egyetemi média szerepe, amely a hazai felsőoktatási körben is igen magas színvonalon közvetíti az eseményeket. Az UnivPécs évi 16 lapszámmal, 12 000 példányban jelenik meg, idén először gólyaszámmal az elsősök számára. Az Universitas Televízió adását a Hálózat Televízió országszerte sugározza. A gazdasági társaságokkal kialakított kapcsolatrendszerünk évről évre meghozza gyümölcsét: 2005-ben százmillió forint bevételt könyvelhettünk el a támogatásszervező munka eredményeként. Ezt bővíti a szakképzési támogatók széles köre. Karaink és a Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola összesen ugyancsak több mint 100 millió forint támogatást kaptak partnereinktől.

Jubileumi ünnepek: a 2006. év az egyetem számára ünnep, a Művészeti Kar 10 éves fennállásának évfordulóját ünnepeljük. Azét a karét, ahol az országban elsőként jött létre művészeti DLA iskola. Az egyetem polgárai, a zene és képzőművészet kedvelői számos kari rendezvény és kiállítás programjából válogathatnak. 2006 a PTE-n a sport éve. A sport tudományával és gyakor-

latával is kapcsolatos az a számos esemény, amelyen fiatalok, idősebbek, hallgatók és oktatók is részt vehetnek. Az őszi félévet decemberben sportgála zárja majd. Az 1956-os forradalom 50. évfordulóját ünnepeljük az idén. Központi rendezvény és számos program – közöttük a Janus Egyetemi Színház bemutatója – szolgál arra, hogy méltó módon emlékezhessünk.

Az egyetem életében zajló számos esemény között rendkívül fontosnak tartom azt a tevékenységet is, ami mások megsegítésére vonatkozik. Talán kevesen tudják, hogy az arra kiképzett orvosaink rendre részt vettek a katasztrófák áldozatainak a gyógyításában. Ma is az egyetlen egyetem vagyunk, amely megszervezte a hátrányos helyzetű, mozgáskorlátozott hallgatók napi szállítását, és más módon is igyekszünk segítséget nyújtani ahhoz, hogy tanulmányaikat sikerrel végezzék. Tavalyi segélyakciónk az erdélyi, árvíz sújtotta Hodgya település megsegítésére szolgált. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezettel együttműködve közel egymillió forint gyűlt össze. Köszönet mindazoknak, akik önzetlen anyagi segítséget nyújtottak.

Karaink, oktatási egységeink döntő többségének gazdasági helyzete stabil, néhány kar esetében jelentős pozitívum mutatkozik. A tavalyi évre visszaemlékezve is kiemelendőnek tartom, hogy a Művészeti Kar egyenlege jelenleg pozitív értéket mutat. Az elsősorban a klinikákra vonatkozó, jelentős megszorító intézkedések eredményeként a kincstári biztos 2006 áprilisában befejezte tevékenységét, jelentését a megfelelő fórumok elfogadták. Az egyetem külső tartozásállománya olyan szinten stabilizálódott, ami nem igényli kincstári biztos kirendelését. 2007 elején jár le a Szívcentrum építésének utolsó részlete. Mindezek biztató jelek lennének, de mindannyian ismerjük az egészségügy mai anyagi helyzetét. Július 1-jétől megszüntették a degresszív finanszírozást, de ez nem jó hír, mert azt jelenti, hogy a klinikák előző évi teljesítményének 95 %-ától nulla forint a finanszírozás. Ha ez nem változik meg, hamarosan drámai helyzet alakulhat ki, amihez hozzájárul az ügyeleti díjak és a túlóra díjazásának kérdése is. Éppen ezért tartom fontosnak, hogy az új törvény adta lehetőség alapján az Orvos- és Egészségtudományi Centrum szervezetét a törvény életbelépését követően megreformáltuk, átalakítottuk. Létrehoztuk a klinikai gazdálkodó központot, melynek révén a klinikai OEP-gazdálkodás teljesen elkülönül a tudományegyetemi rendszertől, és 2007. január 1-jével megkapjuk a teljesen elkülönített kincstári alszámlát is.

Egyetemi tanári és főiskolai tanári kinevezések 2006 szeptemberétől

A Magyar Köztársaság Elnöke 2006. szeptember 1-jével a Pécsi Tudományegyetemen egyetemi tanárrá nevezte ki: az Általános Orvostudományi Karon: *dr. Decsi Tamást,* a Gyermekgyógyászati Klinika professzorát; *dr. Miseta Attila Jánost,* a Laboratóriumi Medicina Intézet professzorát; *dr. Szilágyi András*t, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika professzorát; *dr. Wittmann Istvánt,* a II. számú Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum professzorát; valamint *dr. Zámbó Katalint,* a Nukleáris Medicina Intézet professzorát; az Egészségtudományi Karon: *dr. Döbrönte Zoltánt,* az Ápolástudományi Intézet professzorát; a Közgazdaságtudományi Karon: *dr. Varga Attilát,* a Közgazdaságtan Tanszék professzorát; a Természettudományi Karon: *dr. Felinger Attilát,* a Kémiai Intézet professzorát.

A Magyar Köztársaság Miniszterelnöke 2006. szeptember 1-jei hatállyal a Pécsi Tudományegyetemen főiskolai tanárrá nevezte ki az alábbi oktatókat: *dr. Buda Lászlót,* az Egészségtudományi Kar Alkalmazott Egészségtudományi Intézet Egészségpszichológiai, Egészségnevelési és Komplementer Medicina Tanszék főiskolai tanárát; *dr. Salamonné dr. Toldy Erzsébetet,* az Egészségtudományi Kar Diagnosztikai és Menedzsment Intézet Gyakorlati Diagnosztikai Tanszék főiskolai tanárát; *dr. Barta Miklóst,* az Egészségtudományi Kar Diagnosztikai és Menedzsment Intézet Gyakorlati Diagnosztikai Tanszék főiskolai tanárát.

A 2006/2007-es tanév számos új kihívást jelent számunkra. A jövő évtől várhatóan változik a tudományegyetemi finanszírozási rendszer is. Nemcsak az oktatási, gazdasági, politikai megszorításokat, elvonásokat, a közalkalmazottakra vonatkozó szigorításokat érezzük majd saját bőrünkön, hanem a nemzetközi tudományos élet változatlan elvárásait is.

Mégis, szeretnék Önök előtt egy pozitív víziót felvetíteni. Az egyetem örök, és a nagy egyetem plasztikusan tud alkalmazkodni az oktatási portfólió változtatásával. A Nemzeti Fejlesztési Terv II. keretében a várossal és a megyével idén májusban közösen nyújtottunk be pályázatot az egységes egészségügyi rendszer kiépítésére, beruházására, a működés megreformálására. Az eddigi fórumokon ez a terv támogatásra talált. Ha tényleg elnyerjük az uniós támogatást, akkor itt soha nem látott fejlesztés, és egy valóban racionális egészségügyi, gazdálkodási rendszer valósul meg a 80 millárd forintos projekt révén. A Pólus pályázatok kidolgozása – mely az egész régió felemelkedését célozza – jelenleg folyik, hasonló nagyságrendű támogatás elnyerésének reményében. Ennek zászlajára célként a „környezetipar és turizmus", a művészetek és az „egészségipar" fejlesztését tűzték ki. Mindhárom területen egyetemünk alapvetően érintett együttműködő partner. Az Európa Kulturális Fővárosa projekt sikeres végrehajtásával együtt összességében tehát mintegy 200 milliárd forint kerülhet a régióba, aminek jelentős része egyetemi fejlesztés, kulturális fejlesztésekre fordított összeg és kutatás+fejlesztés az ipari-gazdasági fellendülés érdekében. Mindez néhány év alatt megvalósulhat, ha a közeljövőben pozitív döntések születnek. Kívánom, hogy így legyen! De addig is élnünk kell, az egyetemnek át kell vészelnie a nehéz időket. Kérem ehhez minden egyetemi polgár segítségét és megértését.

Kívánom, hogy egyetemünk oktatói, adminisztratív kollégáink, az egészségügyi intézmények orvosai, ápolói, munkatársai találják meg azokat a pozitívumokat, amelyek tovább segítik őket szakmai pályájukon. Nem ígérem, nem ígérhetem, hogy a PTE kivételezett lehetne az új tanévben, és hogy nehézségek nélkül folytathatjuk munkánkat. Ígérem azonban, hogy egyetemünk vezetése továbbra is a jogszabályi keretek között, a lehetőségekhez mérten azon fog munkálkodni, hogy intézményünk minden egységének javára szolgáljon. Kívánom, hogy legyen az új tanév még eredményesebb, még színesebb, még sikeresebb. Kérem a Pécsi Tudományegyetem minden polgárát, hogy tudásához mérten és lelkiismeretének megfelelően végezze munkáját, őrizze meg jó hírünket és lehetőségéhez mérten segítse elő céljaink megvalósítását. Kívánok minden egyetemi hallgatónak élményteli új tanévet, komoly tanulmányokat, sikeres vizsgákat, hasznos gyakorlati lehetőségeket. Éljük meg az új tanévet a változások éveként, használjuk ki az egyetem és a régió adta kulturális és művészeti lehetőségeket, tegyünk hozzá továbbra is egy-egy építőkövet az egyetem és Európa Kulturális Fővárosának fejlesztéséhez.

Végül engedjék meg, hogy megköszönjem eddigi munkájukat, és kívánjak jó erőt, egészséget az új tanévre. A 2006/2007-es tanévet ezennel ünnepélyesen megnyitom.

(UnivPécs, 2006. szeptember 11.)

A Doktori Tanács ülése

2006. július 3.

1. Aktuális ügyek

1/a PhD-hallgatók ügyei

Dr. Fődi Eszter II. éves PhD-hallgató (Szívgyógyászati Klinika) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2006. szeptember 1-jétől 2007. augusztus 31-ig, tekintettel arra, hogy külföldi tanulmányúton vesz részt. Kérését a DT támogatja.

Dr. Kengyel András II. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2006. szeptember 1-jétől 2007. augusztus 31-ig, tekintettel arra, hogy külföldi tanulmányúton vesz részt. Kérését a DT támogatja.

Cserjési Renáta III. éves PhD-hallgató (Élettani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2006. június 1-jétől 2006. augusztus 31-ig, tekintettel arra, hogy állást kapott. Kérését a DT támogatja.

Ujfalusi Zoltán I. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2006. szeptember 1-jétől 2006. december 31-ig, tekintettel arra, hogy az intézetben állást kapott. Kérését a DT támogatja.

Dr. Bartis Domokos Gergely III. éves PhD-hallgató (IBI) PhD-szigorlata 2006. május 22-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Bugyi Beáta III. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) PhD-szigorlata 2006. június 23-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Pandur Edina I. éves PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) 2006. május 4-6-ig részt vett az V. Magyar Sejtanalitikai Konferencián. Nevezett a részvételért és a sikeres vizsga letételéért kreditpont beszámítását kéri. A DT 1,5 kredit beszámítását engedélyezi.

Dr. Czipri Mátyás III. éves PhD-hallgató (Ortopédiai Klinika) PhD-szigorlata 2006. június 23-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Meleg Edina III. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-szigorlata 2006. június 28-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

1/b Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Nagy Gyöngyi egyéni felkészülő (Zala megyei Kórház – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) bejelentette az ÁOK PhD-képzéséből történő kilépését és az Egészségtudományi Kar programjába történő belépését. Kérését a DT támogatja.

Dr. Németh Árpád egyéni felkészülő (Orvosi Népegészségtani Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Arató Endre egyéni felkészülő (Baranya megyei Kórház – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Pörczi Zsuzsanna egyéni felkészülő (Egészségtudományi Kar) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Drozgyik István egyéni felkészülő (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Várnai Alinda Dalma egyéni felkészülő (Patológiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók kijelölése megtörtént.

Boros Borbála egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Börzsei László Zoltán egyéni felkészülő (Traumatológiai Klinika – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-szigorlata 2006. május 24-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Gasz Balázs egyéni felkészülő (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-szigorlata 2006. május 29-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Süle Norbert egyéni felkészülő (Patológiai Intézet) PhD-szigorlata 2006. május 29-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Nagy Tamás egyéni felkészülő (Laboratóriumi Medicina Intézet) PhD-szigorlata 2006. július 17-én lesz. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Villányi Kinga egyéni felkészülő (Urológiai Klinika – Ortopédiai Klinika) PhD-szigorlata 2006. június 14-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Pálfi Ferencné egyéni felkészülő (Egészségtudományi Kar – Magatartástudományi Intézet) PhD-szigorlata 2006. június 27-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Fábián Zsolt egyéni felkészülő (Biológiai Intézet) 2002. szeptember 4-én summa cum laude eredménnyel letett szigorlati eredményének elfogadását kéri, tekintettel arra, hogy szabadalmi eljárás lefolytatása miatt az elmúlt év végéig akadályozta az eredmények publikálását. Kérését a DT támogatja. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Czakó Márta egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet) értekezésének védése 2006. május 25-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Kárteszi Judit egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet) értekezésének védése 2006. május 31-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Nagy Attila egyéni felkészülő (Biofizikai Intézet) értekezésének védése 2006. május 30-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Varga Angelika egyéni felkészülő (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) értekezésének védése 2006. június 1-jén 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Mester Sándor egyéni felkészülő (Székesfehérvár – Ortopédiai Klinika) értekezésének védése 2006. június 12-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Czömpöly Tamás egyéni felkészülő (IBI) értekezésének védése 2006. június 16-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

1/c Új egyéni felkészülők

Dr. Mucsi Gyula (ÁNTSZ Békés Megyei Intézete) egyéni felké-

szülőként szeretne jelentkezni dr. Ember István egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Sínay László (Sebészeti Tanszék) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Rőth Erzsébet egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Bayyi-Antali Zita (Nevelési Tanácsadó Intézet Dunaújváros) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó Imre egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Bagdán Barbara (Baranya megyei Kórház) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Losonczy Hajna egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Zeke József (Szent János Kórház Budapest) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó István egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Kuzma Mónika (Gyógyszerészi Kémiai Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Fischer Emil egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Fodor Krisztina (Gyógyszerészi Kémiai Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Fischer Emil egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Nemes József Péter (Richter Rt.) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Melegh Béla egyetemi tanár PhD-programjába. Egyben kéri a Debreceni Egyetem PhD-képzésében elért kreditpontjainak és az abszolutóriumnak az elfogadását. Kérését a DT támogatja.

Dr. Gergely Péter (DE Igazságügyi Orvostani Intézet) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Ember István egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Varga Zsuzsanna (Baranya m. Kórház) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Ember István egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

2. PhD felvételi

Összesen 66 fő jelentkezett az ÁOK PhD-programjaiba. 27 fő az ÁOK-ról, 32 fő a TTK-ról, 3 fő gyógyszerész, 2 fő a Debreceni Egyetemről (1fő vegyész, 1 fő biológus) és 2 fő határon túli magyar (Marosvásárhely, 1 fő orvos, 1 fő gyógyszerész). Az Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottság döntése alapján 26 fő állami ösztöndíjas PhD-hallgató kezdheti meg szeptembertől tanulmányait a karon. A benyújtott pályázati anyag és szóbeli elbeszélgetés alapján kialakult sorrend alapján a DT döntött a felvételről.

3. Egyebek

– *Szmolenszky Ágnes* (Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóközpont Gödöllő) PhD-honosítási kérelme. A DT az illetékes doktori iskola írásbeli nyilatkozatát is kéri.

– *Dr. Rőth Erzsébet* egyetemi tanár két új témavezetővel két új téma meghirdetését kéri. A DT engedélyezi *dr. Jancsó Gábor* egyetemi adjunktus és *dr. Ferencz Andrea* egyetemi tanársegéd témavezetőként történő közreműködését.

– *Dr. Decsi Tamás* egyetemi docens „A bizonyítékokon alapuló orvoslás módszereinek alkalmazása, oktatása és továbbfejlesztése a klinikai kutatómunkában” c. PhD-programpályázata. A DT az illetékes doktori iskola írásbeli véleményének beérkezése után dönt a kérdésben.

– *Dr. Nyitrai Miklós* mb. intézetvezető egyetemi docens kérelme *Somogyi Béla* professzor elhalálozása miatt kialakult helyzettel kapcsolatban. A DT ideiglenesen *dr. Szeberényi József* egyetemi tanárt bízta meg a program vezetésével.

Dr. Fischer Emil egyetemi tanár
a Doktori Tanács elnöke

GYÓgyszerészek Folyamatos Továbbképzése Elektronikus indeX

Mint az ismeretes, az 52/2003. (VII.22.) ESZCSM rendelet alapján az orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek és klinikai szakpszichológusok folyamatos továbbképzésre kötelezettek. Már korábban beszámoltunk az orvosok körében szerzett tapasztalatokról és a kedvező változásokról, melyek elsősorban az informatika adta lehetőségek biztosítását és ezzel a továbbképzési kötelezettség naprakész dokumentálását jelentik.

A korábbi években a gyógyszerészek Szak- és Továbbképző Központba történő jelentkezését nem állt módunkban elfogadni, mivel a rendeleti kötöttségek alapján egy szakma továbbképzésének nyilvántartását csak a szakirányú szakképzés megindítását követően vállalhatja fel az egyetem.

Örömmel tájékoztatjuk a gyógyszerészeket, hogy az idei évtől már lehetőségük van a Pécsi Tudományegyetem OEKK Szak- és Továbbképző Központjába bejelentkezni a továbbképzés nyilvántartása céljából.

Ez egyben azt is jelenti, hogy szorgalmazzuk a régió gyógyszerésztanfolyam-szervezőit, hogy színesítsék a továbbképzési tanfolyamok palettáját, hogy minél több tanfolyam kerüljön megszervezésre, így az utazás mérséklésével elő tudják segíteni a gyógyszerészek rendeleti kötelezettségének teljesítését.

A működési nyilvántartás megújítása érdekében a gyógyszerészek többsége már regisztráltatta magát valamelyik másik egyetemen, azonban ennek módosítása a továbbképzési periódus bármely időszakában lehetséges.

Örvendetes, hogy a Magyar Gyógyszerész Kamara felkérésére elkészült egy olyan program (GYOFTEX), mely a továbbképzés teljes adminisztrációját lefedi, és egyben a gyógyszerészek számára naprakész információt nyújt továbbképzési pontjaik követéséhez.

A gyógyszerészek számára a program használata díjmentes, a működtetéshez szükséges költségeket a Magyar Gyógyszerész Kamara és a négy egyetem vállalta magára.

A portál a *www.gyoftex.hu* internetes oldalon található meg.

Tapasztalataink alapján az orvosok körében már jól bevált webes kezelői felület (OFTEX) használata a továbbképző tanfolyamokhoz kapcsolódó adminisztráció teljes folyamatában óriási segítséget jelent, ugyanakkor megkönnyíti a továbbképzésre kötelezettek helyzetét, hiszen adekvát információ birtokában tervezhetik meg az adott perióduson belüli teljesítést.

Reményeink szerint a **GYOFTEX** portál legalább ilyen népszerűségre tesz szert a gyógyszerészek körében.

A felhasználóbarát portál használatáról további részletes tájékoztató olvasható a Gyógyszerészek Hírlapjában.

A továbbképzéssel kapcsolatos kérdések esetén készséggel állunk most már a gyógyszerészek rendelkezésére is.

Dr. Werlingné Forrai Márta
Szak- és Továbbképző Központ

VI. Magatartástudományi Napok

„Magatartás és egészség” címmel idén hatodik alkalommal, ismét Pécsett rendezte meg a hazai Magatartástudományi Intézetek közös találkozóját a PTE ÁOK Magatartástudományi Intézete és a PAB Pszichológiai Munkabizottsága június 6-7-én.

A konferencia a gyógyítás néhány aktuális magatartástudományi kérdésével és a magatartástudományok oktatásával foglalkozott. A meghívott előadók röviden vázolták az adott kérdéskört a tematikus szekciókban, majd a szokásosnál jóval több időt és teret szántunk a szabad diszkusszióra, szakmai kommunikációra. Új típusú programként hallgatói fórumot és hallgatói poszterszekciót szerveztünk.

A rendezvény első napján születésnapot ünnepeltünk. *Prof. emeritus dr. Ozsváth Károly,* a Pszichiátriai és Orvosi Pszichológiai Klinika volt igazgatója, korábban a Pécsi Honvédkórház osztályvezető főorvosa idén töltötte be 80. születésnapját. Munkássága számos területen újító és úttörő volt a hazai szociálpszichológia, orvosi pszichológia, pszichoterápia és pszichiátria területén. A szakmai élet vezető személyiségei ma is megbecsülik azt a tudást, szemléletet, gyakorlati és kutatómunkát, amit tőle kaptak. A konferencia nyitó szekcióját „Magatartás és medicina” címmel Ozsváth professzor méltatásának szenteltük (moderátor: *dr. Molnár Péter* és *dr. Kállai János).* Az előadók az általa képviselt fontosabb területek fejlődésének folyamatát, mai állását és aktuális problémáit vázolták fel. Néhány fontos gondolat a szekció előadásaiból.

A mentális zavarok és a pszichiátriai beszédmód változásában a betegség-értelmezés és a társadalmi folyamatok nem mindig kedvező egymásra hatását (piaci szempontok megjelenése, a kultúra értékváltozásai, orvosi csoportok rivalizálása stb.) követhetjük nyomon (*dr. Tringer László).* A „pécsi iskola” szellemiségéből elsősorban az interdiszciplináris és komplex gondolkodásmód emelhető ki, mint a hazai magatartástudományi szemléletet alakító tényezője (*dr. Kopp Mária).* Az orvosi pszichológia fejlődésének íve a kognitív tudományoktól a reneszánszukat élő affektív tudományok felé mutat. Kogníciónk (értelmünk) jobb megértését éppen affektusaink megértése teszi lehetővé. Az orvossá válás bonyolult szocializációs folyamatát mélyről jövő affektusok, motívumok (is) alakítják (*dr. Molnár Péter).* A kontextus megértése – minden gyógyító helyzetben – lényegében a konszenzus megteremtése a közös munkához, gyógyításhoz (*dr. Kállai János).*

A Magatartástudományi Napok társas eseményét, az ünnepi vacsorát is Ozsváth professzor úr tiszteletére ajánlottuk.

Kiemelt szerepet kaptak a konferencián az egyetemi hallgatók és az oktatás. A poszterszekcióban (mintegy 20 poszteren) a graduális képzésben részt vevő diákkörösök mutathatták be – akár még folyamatban levő, vagy csak tervezett – munkájukat. Célunk a szakmai párbeszéd inspirálása volt a szakemberek és hallgatók között, segítve a diákkörösök szakmai fejlődését. Innovatív és sikeres kezdeményezés volt a Hallgatói Fórum, ahol a négy orvoskarról érkezett diákok mondták el véleményüket, meglátásaikat, javaslataikat a magatartástudományok oktatásával, és általában az orvosképzéssel kapcsolatban. A fórum forró, néha viharos légkörében elhangzottakat ajánlatos komolyan vennünk. Az Orvoskari Hírmondó következő számában rövid összefoglalót adunk közre a fórumról és tanulságairól. (A poszterszekció és a Hallgatói Fórum moderátorai: *dr. Ozsváth Károly, dr. Varga József.)*

A magatartástudományi intézetek igazgatói és vezető oktatói tanulmányi megbeszélésükön a magatartástudományi tárgyak tartalmi és módszertani egységesítését, integrációját és a magatartástudományi szigorlat feltételeinek kidolgozását tárgyalták meg. Szükséges és kívánatos, hogy e tantárgycsoport oktatása és helye az orvosképzésben közelítsen az Európai Unióban szokásos kurrikulumokhoz.

A konferencia második napján „Másság és kisebbség – egy többségi egészségügyben” címmel tartottunk kerekasztal-beszélgetést (moderátor: *dr. Füzesi Zsuzsanna),* a bármilyen szempontból kisebbségi betegcsoportok helyzetéről az egészségügyben, és az ellátók (orvosok, nővérek stb.) hozzájuk való viszonyának problémáiról, konfliktusairól. Jelentős az esélyegyenlőtlenség az egészségügyi ellátáshoz jutás terén, ami tovább rontja a gyakran többszörösen hátrányos helyzetű betegcsoportok morbiditási (és mortalitási) mutatóit. A szekció értékes és fontos eleme volt, hogy foglalkozott az egészségügyben dolgozók előítéletes magatartásával és azon félelmeikkel, elégtelen ismereteikkel, a kultúra sztereotípiáival, melyekből az előítéletek fakadnak. Hazánkban még nem alakultak ki

az egészségügyi dolgozók pszichológiai egészségét karban tartó intézményi formák, ahol segítséget kaphatnának a betegekkel vagy a szakmával összefüggő stresszek, konfliktusok kezelésére, feldolgozására. A kerekasztal résztvevői ajánlást fogalmaztak meg az oktatás és gyakorlat számára, melyeket eljuttattak a szakminisztériumokhoz, országos intézetekhez és a médiához.

Dr. Ozsváth Károly professor emeritus

A klinikai szakmák és a magatartásorvoslás határterületeinek egyes kérdéseit tárgyalta a „Pszichoszomatika a gyakorlatban" szekció (moderátor: *dr. Kopp Mária* és *dr. Tiringer István).* A pszichoszomatika elmélete és gyakorlata 60 év alatt jelentős változáson ment át. Korai koncepciói háttérbe szorultak, mára a hangsúly a viselkedésformálásra, a stresszel és betegséggel való megbirkózás pszichológiai kérdéseire helyeződött át. Nálunk is egyre több klinikus vállalja és vallja magának a pszichoszomatika interdiszciplináris szemléletmódját. A szekcióban többek között a pszichoneuroimmunológia, a fejfájások, a kardiovaszkuláris, az onkológiai betegségek, a nem-specifikus egészségproblémák és a funkcionális meddőség pszichoterápiájának témaköréből hangzottak el előadások. A szekció gazdag programja megmutatta, hogy intézeteinkben komoly szellemi potenciál áll rendelkezésre ennek – a hazánkban meglehetős hiányosságokkal intézményesült – ellátási problémának a megoldására. Az egyes előadástémákhoz kapcsolódó élénk diszkusszión túlmenően általánosabb szakmapolitikai kérdések is felmerültek, pl. a pszichoszomatikus szakvizsga megvalósulásának lehetőségei és akadályai.

A résztvevők visszajelzései szerint a VI. Magatartástudományi Napok szakmailag magas színvonalú, jó hangulatú, jól szervezett rendezvény volt. Hatékonyan segítette az érintett intézetek együttműködését az oktatásban és gyakorlatban egyaránt. Szándékaink szerint a konferencia eredménye rövidesen érzékelhetően megjelenik tantárgyaink oktatásában, a kutatásban és a gyógyító együttműködésekben is.

A rendezvény programja a Magatartástudományi Intézet honlapján olvasható: *www.aok.pte.hu/-magtud.*

Dr. Varga József
Magatartástudományi Intézet

Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

Minimálisan Invazív Oktató és Gyakorló Centrum létrehozása a PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézetben

Mint arról előzően már többször beszámoltunk, a Szegeden, Debrecenben és Pécsett oktató sebészeti műtéttani intézetek HEFOP-pályázat révén jelentős infrastrukturális fejlesztést hajtottak végre. Ennek eredményeként a laparoszkópos műtéti technikák és a mikrosebészeti eljárások oktatása az Európai Uniós normáknak mindenben megfelelően történhet. A nagymértékű fejlesztés kapacitásának kihasználására a PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézetén belül létrejött a Minimálisan Invazív Sebészeti Oktató és Gyakorló Centrum, melynek vezetőjévé a dékán 2006. július 1-jétől *dr. Wéber György* egyetemi tanárt nevezte ki.

Wéber professzor hazai és nemzetközi téren egyaránt elismert szakember, aki számos, eredménnyel záruló kollaborációt épített ki hazai és nemzetközi sebészeti klinikák és kutatóhelyek között. Ezt a tevékenységét a Magyar Sebész Társaság főtitkáraként még nagyobb súllyal végzi, mely az intézetünkön belül létrejött oktató és gyakorló centrum működését és további fejlődését egyaránt biztosítja.

A legmodernebb laparoszkópos eszközök alkalmasak arra, hogy a graduális és posztgraduális szakorvosképzésben tréning-kurzusokat szervezzünk, párhuzamosan 4 műtőasztalon oktatva a minimálisan invazív sebészeti technikát. A kialakított oktató és gyakorló központ a jövőben alkalmas lehet arra, hogy továbbfejlesztve országos központtá és az uniós tagállamok orvosainak posztgraduális nemzetközi képzőhelyévé váljon.

Dr. Rőth Erzsébet intézetvezető egyetemi tanár
PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet

Biomechanikai Konferencia Debrecenben

2006. június 30-án és július 1-jén rendezte meg a Magyar Biomechanikai Társaság a 2. Biomechanikai Konferenciát a Kossuth Lajos Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán, Debrecenben.

A Biomechanikai Konferencia helyszíne, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara

A két évvel ezelőtti konferencia sikerén felbuzdulva a konferencián angol nyelvű előadások is elhangzottak, angol, cseh és magyar előadók számoltak be kutatásaikról.

A szervezők a beérkezett absztraktok alapján az előadásokat nyolc szekcióba rendezték: két szekció a mechanikai vonalhoz inkább kapcsolódó 18 előadást foglalta magába (ezeket a szekciókat „bioMECHANIKA" szekcióként jelölték), az orvostudományhoz közelebb álló 27 előadás („BIOmechanika" szekció) három szekciót tett ki.

Mivel néhány előadást nem lehetett ilyen kategorikusan elválasztani, egy „Varia" szekció is megrendezésre került.

Az angol nyelvű előadások mellett még kutatásetikai előadásokat lehetett meghallgatni, illetve a szervezők szellemi bolhapiacot is meghirdettek a résztvevők számára.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karát két előadás képviselte: *Domán I., Orbán F., Illés T.:* Az ágyéki gerinc 3D mozgásanalízise különböző mértékű funkcionális károsodás esetén; *Ferencz S., Palkó A., Branemark R., Rőth E., Wéber Gy., Illés T.:* Alsó végtagi amputált érbetegek futópados járásvizsgálata OPRA-technikával végzett protetizálás előtt és után címmel.

Dr. Ferencz Sándor PhD-hallgató
PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet

Romhányi Orvostalálkozó – Szár

2006. szeptember 2-án rendezték meg a VI. Romhányi Orvostalálkozót Száron.

Program

9:00 Szentmise
10:00 Üdvözlések
- *Krupánszki Mihály* polgármester
- *Genzwein Ferenc* tanár
- *Kellermayer Miklós* egyetemi tanár: A beágyazódás törvényi rendje

10:30 *Marosi Cézár* ciszterci atya: Test és lélek: egy ember
11:00 *Eperjes Károly* színművész: Az igazság, jóság és a szépség útja
11:30 *ifj. Fekete Károly* teológus: Áldozat nélkül nem megy… – Krisztus tanúsága és a keresztény lét értelme
12:00 *Aknai Tamás* művészettörténész, egyetemi tanár: Olyanná teszem az eget felettetek, mint a vas… (Mózes III. 26, 19)
14:00 *Czopf József* egyetemi tanár: A hit krízise és a tudomány
14:30 *Papp Lajos* egyetemi tanár: Találkoztam az Istennel
15:00 *Molnár Péter* egyetemi tanár: Az ember szeretetre nyitott világa

Moderátor: *Dr. Horváth J. Attila* egyetemi docens

Romhányi György
1905-1991

A Magyar Infekciókontroll Egyesület X. Jubileumi Konferenciája

A Magyar Infekciókontroll Egyesület idén ünnepli fennállásának 10. évfordulóját. Ebből az alkalomból 2006. június 7. és 10. között Gyulán tartotta meg 10. Jubileumi Konferenciáját.

A PTE OEC ÁOK Kórházhigiénés Szolgálat munkatársai nem csak kongresszusi résztvevőként szerepeltek, de elnökségi tagként – *dr. Rauth Erika* – és egyesületi titkárként – *Kovács Jánosné* – a szervezésben is részt vettek.

Az évente megrendezésre kerülő konferencia idén is számtalan területét érintette a kórházhigiéne és az infekciókontroll témakörének.

A tudományos, elméleti kutatáson alapuló előadásokon túl számos előadó foglalkozott az infekciókontroll-tevékenység gyakorlati eredményeivel, problémáival.

Külföldi előadók is színesítették a programot: *Peter Hoffmann* (Health Protection Agency, London) és *Christina Braedly* (Hospital Infection Research Laboratory, City Hospital Birmingham) az endoszkópok közvetítette infekciókról, fertőtlenítési problémákról, az itt alkalmazott standardokról szóló előadása plenáris ülés keretén belül hangzott el. A szakma neves képviselői ugyanakkor megemlékeztek az egyesület tíz éves tevékenységéről és olyan aktuális problémákat taglaltak, mint a madárinfluenza, a multirezisztens kórokozók halmozódásával összefüggő kórházhigiénés és terápiás problémák.

A többi előadás az alábbi nagy témakörök szerinti csoportosításban került bemutatásra:

- Az egészségügyi dolgozók védelme;
- Kórházi fertőzések, járványok;
- Az eszközkezelés/sterilanyag-előállítás problémái;
- Nozokomiális fertőzések surveillance-a;
- Fertőtlenítés/fertőzések.

A legjobb előadásokat *Kende*- és *Losonczy*-díjjal jutalmazták.

A napi tudományos programok után a szervezők lehetőséget teremtettek a város és híres fürdője megismerésére, valamint a vacsorákat is kulturális műsorokkal tarkították.

A Békés Megyei Képviselőtestület Pándy Kálmán Kórház vezetése igen jó házigazdának bizonyult.

Kovács Jánosné
Kórházhigiénés Szolgálat

V. International Symposium on Myocardial Cytoprotection – ISMC 2006

A PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézete rendezésében, a Magyar Kardiológusok Társasága és az International Academy of Cardiovascular Sciences támogatásával 2006. szeptember 28-30-ig a Palatinus Hotelben (Pécs, Király u. 5.) ötödik alkalommal kerül megrendezésre az International Symposium on Myocardial Cytoprotection ISMC2006 konferencia, melynek részletes programja alább olvasható. További információ a *http://soki.aok.pte.hu/ismc2006/* honlapon érhető el. Szeretettel várjuk az érdeklődő kollégákat!

Thursday, 28 September

12.30 Opening ceremony

13.00-14.30 Session I. Keynote lectures

Chairmen: *L. Szekeres* (HUN), *A. Ziegelhöffer* (SK)

A. Juhász-Nagy (HUN): A phylogenetic coronary story; *J. Parratt* (UK): Regulation of coronary blood flow – yet another update; *T. Fazekas* (HUN): A historical perspective of the Wolff-Parkinson-White (WPW) syndrome: from János Ángyán's pioneering contribution to transvenous catheter cryoablation; *A. Varró* (HUN): Repolarization reserve and arrhythmogenesis.

15.00-17.00 SESSION II. Mitochondrial protection and hypoxic heart

Chairmen: *Á. Végh* (HUN), *G. Baxter* (UK)

L. Tretter, V. Adam-Vizi (HUN): Mitochondrial production of reactive oxygen species. Matrix: reloaded; *B. Sümegi, A. Tapodi, B. Debreceni, K. Hantó, Z. Bognár, F. Gallyas Jr.* (HUN): Pivotal role of kinase cascades in mitochondrial protection and cell survival by poly(ADP-ribose) polymerase-1 inhibition in oxidative stress; *J. Slezak, N. Tribulova, Z. Spirkova, P. K. Singal* (SK, CAN): Adaptation of cardiac myocyte substructure to ischemic conditions; *B. Ostadal* (CZ): Lte effects of early hypoxic disturbances of cardiovasular system; *P. Kaplan, Z. Tatarkova, P. Racay, J. Lehotsky, M. Pavlikova, D. Dobrota* (SK): Inhibition of cytochrome C oxidase by 4-hydroxynonenal, a lipid peroxidation product; *A. Ziegelhöffer, T. Holotnakova, M. Ferko, S. Pastorekova, J. Pastorek* (SK): Regulation of hypoxic genes in acute diabetic myocardium: the role of Ca IX;

19.00 Wine-tasting in Bishop's Wine-Cellar

Friday, 29 September

8.30-10.10 SESSION III. Preconditioning: From the basics to clinical practice

Chairmen: *J. Slezak* (SK), *J. Parratt* (UK)

J. Peart (AUS): Opioid-induced preconditionin g: recent advances and future perspectives; *Á. Végh, R. Papp* (HUN): The role of gap junctions in the antiarrhytmic effects of rpeconditioning; *T. Ravingerová, J .Matejíková, J. Neckáø, E. Andelová, D. Pancza, F. Koláø* (SK,CZ): Differential role of PI3K/AKT pathway in the infarct size limitation and susceptibility to arrhythmias in the rat heart; *P. S. Tappia* (CAN): Phospholipase C isozymes as ptential targets for cardioprotection in ischemia-reperfusion; *R. C. Kukreja* (USA): Cardioprotection with erectile dysfunction drugs;

10.30-12.30 SESSION IV. Ischaemia-reperfusion injury- from subcellular mechanism to whole heart

Chairmen: *R. C. Kukreja* (USA), *K. Tóth* (HUN)

N. S. Dhalla (CAN): Oxidative stress, Ca2+-overload and cytokines are the major targets for cardioprotection in ischemic-reperfused hearts; *G. N. Pierce, C. Hurtado, B. P. Ander, T. G. Maddaford, A. Lukas, L. V. Hryshko, J. T. Wigle, E. Dibrov* (CAN): Involvement of sodium-calcium exchange in ischemia/reperfusion injury in the heart; *G. Baxter* (UK): Natriuretic peptide/cGMP signalling and reperfusion injury;

N. Maulik (USA): Myocardial angiogenesis: molecular mechanisms; *R. Schulz* (CAN): Matrix metalloproteinases beyond the matrix – novel intracellular actions in myocardial oxidative stress injury; *E. Giordano, R. A. Hillary, A. E. Pegg, T. C. Vary, A. D. Sumner, C. Guarnieri, C. M. Caldarera and L. M. Shantz* (ITA): Alethal phenotype in mice with cardiac overexpression of ornithine decarboxylase;

13.00-14.00 POSTER SESSION V. – SESSION A

Chairmen: *B. Ostadal* (SK), *L. Tretter* (HUN), *G. N. Pierce* (CAN)

A. Görbe, Z. Giricz, Z. Baka, L. Dux, P. Ferdinandy (HUN): NO-cGMP-PKG signalling pathway protects ischemic cardiac myocyes; *P. Bencsik, G. Fodor, Z. Giricz, T. Csont, and P. Ferdinandy* (HUN): Role of enzymes involved in nitric oxide and superoxide metabolism in ischemic late preconditioning in rat hearts; *D. S. Burley & G. F. Baxter* (UK): Lim itation of myocardial reperfusion injury by B-type natriuretic peptide requires opening of ATP-sensitive potassium channels; *D. J. Elsey & G. F. Baxter* (UK): Protection against myocardial ischaemia-reperfusion injury by activation of the H2S-generating enzyme cystathionine-γ-lyase; *A. Molnár, A. Tóth, Zs. Bagi, Z. Papp, I. Édes, M. Vaszily, Z. Galajda, J. Gy. Papp, A. Varró, V. Szüts, D. Gerő, Zs. Lacza and Cs. Szabó* (HUN): Activation of the ply(ADP-ribose) polymerase pathway in human heart failure; G. *Fodor, J. Pipis, Z. Giricz, T. Csont, P. Ferdinandy* (HUN): Acute lovastatin treatment blocks the infarct size limiting effect of preconditioning in isolated rat hearts; *E. Bognar, Gy. N. Kiss, I. Solti, K. Hanto, K. Kovacs, B. Sumegi, F.Gallyas* (HUN): Comparison of 4-hydroxy-quinazoline, verapamil and metoprolol in heart protection during ischemia-reperfusion; *G. Jancsó, B. Cserepes, B. Borsiczky, A. Ferencz, B. Rácz, J. Lantos, E. Rőth* (HUN): Heme oxygenase-1 has protective effect in the delayed myocardial preconditioning; *B. Cserepes, G. Jancsó, B. Rácz, B. Gasz, B. Gaszner, M. Kürthy, J. Lantos, E. Rőth* (HUN): Cell protective role of urocortin against ischaemia/reperfusion injury in the process of pre- and postconditioning on cultured cardiomyocytes; *B. Gasz, B. Rácz, D. Reglődi, B. Borsiczky, A. Ferencz, A. Tamás, B. Cserepes, A. Lubics, F. Gallyas Jr., G. Tóth, I. Lengvári, E. Rőth* (HUN): Effects of pituitary adenylate cyclase activating polypeptide in oxidative stress-induced apoptosis of cardiomyocytes; *T. Ivanics, P. Kemecsei, A. Takacs, E. Barnucz, Zs. Miklos, L. Ligeti* (HUN): Alterations in Ca2+i handling in the manifest sate of dilatative cardiomyopathy.

SESSION B

Chairmen: *I. Szokodi* (HUN), *T. Ravingerova* (SK), *H. Heinle* (D)

R. Papp, M. Kovács, M. Gönczi, Gy. Seprényi, Á. Végh (HUN): Involvement of gap junctions in the antiarrhythmic effect of preconditioning; a molecular study; *C. Gamberini, I. Basile, M. Carboni, F. Bonafé, C. Muscari, E. Giordano, C. M. Caldarera, C. Guarnieri* (ITA): Expression of inducible nitric oxide synthase in endothelial progenitor cells; *T. Csont, P. Bencsik, E. Bereczki, F.G. Kocsis, Z. Giricz, C. Csonka, M. Sántha, P. Ferdinandy* (HUN): Hypercholesterolemia induced by cholesterol-enriched diet leads to cardiac dysfunction in APOB100 transgenic mice: role of oxidative stress & MMPs; *Cs. Cseko, A. Koller* (HUN): Distinct role of hydrogen peroxide in mediation of flow/shear stress dependent dilation of arterioles; *R. Halmosi, A. Palfi, G. Feher, A. Fulop, E. Papp, I. Battyani, B. Sumegi, K. Toth* (HUN): The cardioprotective effect of resveratrol in patients with ischemic heart disease (reform study); *J. Kaszaki, M. Czóbel, E. Csonka, E. Eszlári, S. Nagy, M. Boros* (HUN): Endothelin-dependent changes in cardiac contractility after hypertonic colloid infusions. The role of mast cells; *N. Németh, K. Pető, E. Bráth, I. Furka, L. Fülöp, P. Nánási, I. Mikó* (HUN): Sex differences in hemorheological and hemostaseological factors and the effect of gonadectomy and reverse hormone substitution in a canine model; *Z. Horváth, Á. Rosecker, O. Hála and A. Varró* (HUN): Effect of the inhibition of the IKur on the action potential shape in isolated human, dog and rabbit atrial preparations; *Kovács, L. Hejjel, I. Gál I., E. Rőth* (HUN): Sequential changes of heart rate variability following laparoscopic or open cholecystectomy; *M. Kürthy, E. Arató, G. Jancsó, J. Lantos, B. Cserepes, S. Ferencz, L. Sinay, E. Rőth* (HUN): Thrombocyte function in the perioperative phase of acute and elective peripheral revascularisation surgery; *I. Waczulikova, M. Ferko, D. Habodaszova, O. Ulicna, L. Sikurova, A. Ziegelhöffer* (SK): Changes of mitochondrial function in diabetic heart: the role of mitochondrial membrane fluidity;

14.00-16.20 SESSION VI. Regulatory mechanisms in cardiovascular system

Chairmen: *N. S. Dhalla* (CAN), *P. Ferdinandy* (HUN)
M. B. Anand-Srivastava and M. Bassil (CAN): Nitric oxide and Gi protein: modulators of cardiovascular protection; P. *Ferdinandy* (HUN): Inhibition of matrix metalloproteinase-2 in cardiac stress adaptation: role of hyperlipidemia; *Á. Koller* (HUN): Oxidative stress-induced altered endothelial regulation of cardiovascular function in hyperhomocysteinemia; *Ashok K. Srivastava, Ali Bouallegue and Grace Bou Daou* (CAN): Nitric oxide mediated attenuation of endothelin-1 signaling and hypertrophic response contributes to its cardiovascular protective effect; *H. Heinle* (GER): Oxidative stress and the arterial function – mechanisms for impairing and protecting effects; *V. Kékesi, Sz. Szilágyi, P. Soós, K. Túri, G. Szűcs, B. Merkely, A. Juhász-Nagy* (HUN): Levosimendan compensates the endothelin-1-induced coronary vasospasm and reduces ischaemic arrhythmias of the *in situ* dog heart; *H. S. Sharma* (NL): DNA microarrays reveal enhanced angiogenesis in cardiac hyperthophy;

16.50-17.50 SESSION VII. New development of heart protection in cardiac surgery
Chairmen: *I. Édes* (HUN), *F. Tarr* (HUN)
A. Khagani (UK): New developments for myocardial protection for heart transplantation; *N. Marczin* (UK): Preoperative myocardial injury: scope, detection and possibilities of prevention; *J. Gál* (UK, HUN): Does the type of anaesthesia contribute to myocardial protection?

Saturday, 30 September
9.00-10.40 SESSION VIII. Myofibrillar contractile function
Chairmen: *N. Marczin* (UK), *V. Kékesi* (HUN)
I. F. Édes, G. Csányi, S. Chlopicki., I. Édes, Z. Papp (HUN): Late stage alterations in myofibrillar contractile function in the transgenic mice model of heart failure (TG alpha Q*44 mice); *Z. Hertelendi, A. Tóth, A. Borbély, Z. Galajda, M. Vaszily, I. Édes, Z. Papp* (HUN): Contractile protein oxidation and its mechanical consequence in the human myocardium; *C. Terracciano* (ITA): Recovery of calcium cycling in human myocardium after LVAD support; *I. Szokodi; R. Kerkelä; A. M. Kubin; B. Sármán; R. Skoumal; L. Papp; M. Tóth; H. Ruskoaho* (HUN, FIN): Functionally opposing roles of extracellular signal-regulated kinase and P38-mitogen-activated protein kinase in the regulation of cardiac contractility; *F. I. Tarr, M. Sasvári, Cs. Busman, R. Rácz* (HUN): The nitric oxide „eluting" internal mammary artery bypass graft and its remodelling effect on the recipient coronary branch; *V. Kecskeméti* (HUN): Is the electrophysiological actions of psychotrop drugs responsible for their cardiac side effects;

11.00-12.15 SESSION IX. Myocardial contractility
Chairmen: *G. Pogátsa* (HUN), *J. Gál* (HUN)
L. Dézsi, M. Szekeres, G. Kaley, G. L. Nádasy, A. Koller (HUN): Interaction of pressure-induced wall mechanics and myogenic response in rat intramural coronary arterioles is modulated by nitric oxide; *A. Kovács, L. G. Hársing Jr., M. Albert, K. Móricz, G. Szénási* (HUN): changes in vasoconstrictor reactivity in remote arteries after focal cerebral ischaemia in rats, *in vitro*; *G. Szénási, M. Hegedűs, J. Wellmann, A. Kovács and P. Varga* (HUN): The effects of beta-adrenoceptor activation on the torsadogenic action of dofetilide in conscious rabbits; *J. Barta, S. K. Sanganalmath, R. Sethi, H. Kumamoto, N. Takeda, I. Édes and N. S. Dhalla* (HUN, CAN): Antithrombotic agents sarpogrelate and cilostazol differentially affect ventricular arrhythmias and survival in rat; *E. Bartha, A. Palfi, L. Mark, Gy. Kiss, R. Halmosi, E. Szabados, E. Kalman, L. Pajor, K. Toth, B. Sumegi* (HUN): Effect of alcohol-free red wine extract on isoproterenol-induced cardiac remodeling in rats.

SATELLITE SYMPOSIUM
14.00-15.30 a Servier Hungária Kft. szervezésében
Sponsored by Servier Hungary
„Szelektív színuszcsomó-gátlás: áttörés az ISZB kezelésében"
„Selective sinus node inhibition: a breakthrough in the treatment of IHD"
Dr. Tóth Kálmán (HUN): A szívfrekvencia és a kardiovaszkuláris prognózis: a szívfrekvencia szelektív csökkentése, egy új lehetőség a koronáriabetegek kezelésében;
Heart rate and cardiovascular prognosis. Selective HR reduction, a new possibility in the treatment of coronary patients; *Dr. Édes István* (HUN): IF-gátlás: a szelektyv szívfrekvencia csökkentéstől a koronáriabeteg kezeléséig;
IF inhibition: from the selective HR reduction to the treatment of coronary patients.

Japán kutató látogatása az Élettani Intézetben

A szakmai-tudományos együttműködés lehetőségeinek feltárása és megvitatása céljával 2006. szeptember 11-15-ig az Élettani Intézet vendégeként Pécsett tartózkodott *dr. Noritaka Sako*, a Japán középső részén fekvő Gifu városbeli Asahi Egyetem Fogorvosi Kar Orális Élettani Tanszékének nemzetközi hírű munkatársa.

Az Európai Kemorecepciós (Íz- és szagkutató) Társaságnak a spanyolországi Granadában megrendezett kongresszusáról hazatérőben városunkba érkezett vendég igen gazdag programot bonyolított le négynapos pécsi tartózkodása során. Vendégünk a szakmai megbeszélések mellett részletesebben tájékozódott az Élettani Intézetben folyó főemlős- (majom-, illetve humán-) vizsgálatokról, s betekintést nyert az intézet gyakorlatos oktatási munkájába is. Látogatásának harmadik napján Sako dr. „Which do you like to eat? – Behavioral approach of the brain mechanisms for food intake" címmel élénk érdeklődéssel fogadott előadást tartott a Pécsi Akadémiai Bizottság Neurobiológiai Munkabizottságának Idegtudományi Szemináriumok sorozata keretében.

Rektorként és intézetigazgatóként fogadta a vendéget *Lénárd László* professzor is. A közös megbeszélések nyomán konkrét együttműködés keretei rajzolódtak ki, így elutazásakor Sako dr-t joggal búcsúztattuk ekként: „Sayonara! A mielőbbi viszontlátásra!"

Dr. Karádi Zoltán
egyetemi docens

Emlékállítás Császár Elemér professzor tiszteletére – a kezdeményező összefoglalója

A Pécsi Orvostudományi Egyetem történelmi köteteit olvasva tudtam meg: *Császár Elemér* Gigén született. Születésre nem, de somogyországi vagyok, így elhatároztam emlékállítás kezdeményezését. Gige Kaposvártól délnyugatra, közel fekvő falu. Első írásos említése az 1332-37. évi pápai tizedjegyzékben található, neve GEGEH, majd GYGE volt. E helyen említem meg, hogy kitűnő kortárs pécsi professzorunk, *Török Béla* is Gigén született. Kutatni kezdtem, történt-e korábban emlékállítás. Kiderült: *Rosta István* professzor, tudománytörténész, kandidátus, főigazgató-helyettes Kaposvárott a múlt somogyi tudósaival foglalkozva, munkatársaival értékes tanulmányt közölt 1999-ben Császár Elemérről. Emléktábla-javaslata megvalósult: 2003. november 4-én volt az avatás (Kaposvár, Dózsa György utca 18.). Rosta István tanár mondott beszédet. Tudva, hogy Császár Elemér Csurgón tanult, felkerestem *Horváth Józsefet,* a csurgói Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium tanárát, könyvtárosát, levéltárosát. Hallottam kitűnő előadásait, olvastam értékes könyveit. Kérésemre korabeli dokumentumokat szerzett. A Somogy megyei Honismereti Egyesület tagjaiként kértem elismert elnöküket, *Gálné Jáger Márta* főlevéltárost: segítse a terveket, tartson előadást.

Az említett három személyiség vállalta az aktív közreműködést, ha lesz emlékező program. 2006. február 3-án írtam *Koszti Sándornak,* Gige polgármesterének. Soroltam a felkérhető előadásokat a leendő emlékülésen, kértem-javasoltam emléktáblát (szövegét megírtam), utcaelnevezést és emlékfüzetet (tartalomjegyzékét összeállítottam). Levélben és telefonon tárgyaltunk. A polgármester közölte, hogy a jelen helyzetben emlékülésre és emléktáblára van lehetőség, augusztus 19-ét ajánlja: akkor lesz a hagyományos falunap (megtudtuk: igen jó kezdeményezésére immár 4. alkalommal). Mindent tisztáztunk – megérkezett a meghívó.

Rendezett, tiszta, virágos faluba érkeztünk, szívélyesen fogadtak, érződött, mennyire örülnek az eseménynek. Észrevettük, hogy a közvetlen, barátságos polgármester valódi megbecsülésnek örvendhet.

11,15 órakor, az előre közölt időpontban Koszti Sándor megnyitotta az emlékülést. Nagyon sokan jöttek el, köszöntőjében említette: Gige első emléktáblájának avatása lesz. Gálné Jáger Márta elnök vázolta Gige történelmét és méltatta az emlékállítás jelentőségét. E sorok írója Császár Elemér életútját, pécsi működését ismertette. Rosta István professzor, főigazgató a tudományos eredményekről, az akadémiai kapcsolatokról szólt. Horváth József tanár a csurgói tanuló időszak és a későbbi csurgói kapcsolatok történéseit foglalta össze. Ezután került sor a valóban nagyon szép emléktábla (fehér márvány, arany betűkkel) leleplezésére és virágok elhelyezésére. Koszti Sándor polgármester gondosan választotta meg a helyet: az egykori iskola – ahol Császár Elemér „elemibe" járt – utcai homlokzata. Az épület egy része orvosi rendelő. A szemben lévő ház pedig az egykori református parókia, ahol Császár Elemér született. Végül fogadáson vehettünk részt.

Nagyon szép nap volt. Boldog vagyok, hogy a pécsi egyetem egyik kiváló, hatalmas külföldi eredményeket is elérő tudósának emléket állíthattunk.

Dr. Vértes László

Dr. Császár Elemérről az ELŐDEINK sorozatban *(Konszenzus, 1999. július, 9. o.)* közöltünk életrajzot Benke József tollából.

Császár Elemér

1891. december 6-án született Gigén. Elemi iskoláit itt, a középiskolát a csurgói református gimnáziumban, az egyetemet matematika-fizika szakon Budapesten végezte. Az Eötvös kollégium tagja. 1915-ben bevonult katonának. 1918-ban önálló munkája lát napvilágot *A fekete sugárzás újabb elméleti és kísérleti vizsgálata* (Pápa) címmel. 1918-ban leszerel, ezt követően a pápai református főgimnázium rendes tanára. 1919-ben szerzi meg doktori diplomáját a pesti egyetemen. Tanársegéd az egyetem elméleti fizikai tanszékén, majd adjunktus. Közben a berlini Physik-Technische Reichsanstaltban végzett kísérleteket, s 1924-ben *Sugárzástan* c. dolgozatával magántanári képesítést szerzett. 1928. május 18-án az MTA levelező tagjául választja. 1929-ben a berlini, uppsalai, stuttgarti és a freiburgi egyetemek Röntgen intézeteiben végzett tanulmányokat. 1930-ban a közgazdasági karon lett magántanár. 1934-ben jelent meg *A Röntgensugárzás és gyakorlati alkalmazása* (Bp., 1934.). A Zeitschrift für Physik és több német nyelvű fizikai folyóirat szinte állandóan publikáló munkatársa. 1935-ben a József nádor műegyetemen a gazdasági fizika előadója főállása mellett (Pázmány - elméleti fizikai tanszék). 1937-ben jelent meg harmadik önálló kötete *A sugarak világa* (Bp., 1937.). Három magántanári címmel, három önálló kötettel, több tucat, a magyar fizikai tudományt külföldön is elsőrangúan reprezentáló tanulmánnyal és akadémikusi tagsággal is csak rendkívüli tanár az Erzsébet Tudományegyetem orvosi fizikai tanszékén (1938. július 1). A kormányzó 1942. október 30-án rendes tanárnak nevezi ki. Ugyanebben a tanévben az orvosi kar dékánja. 1946 novemberében B-listára kerül. A kisgazda Bárányos miniszter azonban még megmenti: kinevezi a gödöllői egyetem nyilvános rendes tanárának. 1948-ban ismét elbocsátják.

1955. augusztus 7-én hunyt el Budapesten.

A pécsi szociális gerontológia méltatása

A Nemzetközi Orvostörténelmi Társaság 2006 augusztusában Budapesten tartotta 40. kongresszusát. A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Orvostörténelmi Társaság rendezte – mindkettő elnöke *prof. dr. Vizi E. Szilveszter.* E sorok írója a társaság vezetőségi tagjaként vehetett részt a kongresszuson 3 előadással és üléselnök is volt. Nagyon sok külföldi résztvevő volt távoli földrészekről is. *Vértes László* és *Horváth Imre* főorvos előadása: A szociális gerontológia története Magyarországon. Kiemeltük, méltattuk az elmúlt évtizedek tudományos üléseit, előadásait, konferenciáit e témában Pécsett – az egyetemen, az Akadémiai Bizottságban és a Megyei Kórházban –, hangsúlyozva *dr. Grastyán Endre* professzor, akadémikus és *dr. Hazafi Klára* osztályvezető főorvos szakmai kollégiumi elnök értékes kreativitását.

Dr. Vértes László

ARADI VÉRTANÚK

Képek és szövegrészletek: *Ezernyolczszáznegyvennyolcz : az 1848/49-iki magyar szabadságharcz története képekben: egykoru képek, okiratok, eredeti kézírások, ereklyék, nevezetes nyomtatványok, kiáltványok, művészi emlékek* /Bársony István [et al.] közreműködésével szerk. Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor. Révai Testvérek Irodalmi Intézet RT., Budapest, 1898.

Köszönjük Kiss Tamásnak (Könyvtár), hogy a könyvet könyvtárából rendelkezésünkre bocsátotta és segítségünkre volt a képek és szövegrészletek kiválasztásában.

Bohusné Szögyényi Antónia hosszú életén át mindennap híven feljegyezte élményeit és tapasztalatait; az igen érdekes naplónak a világosi fegyverletételre vonatkozó részéből két oldalt hasonmásban adunk[1]. E sorokat Bohusné a szeme láttára történt események benyomása alatt írta. A német nyelvű napló jelenleg Horváth Lipót világosi plébános birtokában van, s az ő fordítása szerint közöljük itt a Világosra vonatkozó részletet.

«…az egész napot feszült várakozásban töltöttük. Késő este jött vissza a két úr egészen leverten. Bezerédy tompa fájdalommal mondá: «Mint hajó büszkén feszülő vitorlákkal indultunk el, mint hajóroncs tértünk vissza. Minden elveszett! Görgey leteszi a fegyvert és megadja magát: *hol és hogyan,* bizonytalan.» A hangulat, melyet e hír minden jelenvoltra tett, vigasztalan volt. Ekként lelkileg és testileg kimerülten tértünk nyugalomra, nem sejtve, mily vészterhes eseményre ébredünk holnap.

Miután a házban és körülötte egész éjjel minden nyugtalan volt, még napfölkelte előtt talpon voltam. Midőn a terrászra léptem, egy egész tábor közepén találtam magam. Mindennemű számos csapat vonult el a ház előtt az országúton legszebb rendben, csendesen és ünnepélyesen, a városon kivül fekvő vásártér felé, hol e nap táboroztak. Egy óra mulva több törzstiszt jött föl, kik Görgey után tudakozódtak, ki azonban még nem érkezett volt meg. Ekkor tudtam meg, hogy Világos pihenő helynek van e perczben kiszemelve. Nemsokára négy ifjú futár jött a hegyen át a kertbe; követte őket egy négyes fogatú kis nyitott kocsi s egy hasonlóan négyes fogatú üveges hintó. Az elsőből magas karcsú tiszt ugrott ki honvéd egyenruhában, feje tarka foulardkendővel bekötve, s miután engem futólag üdvözölt, rögtön az üveges hintó ajtajához sietett s gyengéd gondossággal egy öreg görnyedt alakot emelt ki abból, kinek ingadozó tépteit a terrászig támogatá, hol a gyorsan elkészített reggeli-asztalok álltak, melyek körül pár percz alatt a magyar hadsereg majdnem egész fényes táborkara foglalt helyet s falatozott jóizűen a hirtelen készített lakomából. – A magas impozáns tiszt Görgey, s az általa támogatott roskatag aggastyán Csányi volt, az akkori közlekedési miniszter, kit pár héttel rá felakasztottak. Látszott rajta, hogy életfonala oly foszlott már, miszerint természetes úton is nemsoká egy jobb életbe szólíttatott volna. Mialatt a hosszú nélkülözéstől kimerültek a kávét és bort élvezték, Görgey egyik futára, unokaöcsém Pásztory, elmondá nekem, hogy el van határozva a mai napot itt tölteni s bevárni azon követeket, kik előző éjszakán Rüdiger tábornokhoz az orosz táborba küldettek. Görgey készakarva e pontot választotta ki a fegyverletételre; itt ugyanis az oroszoktól volt körülkerítve, kiknek azért akarta magát megadni, mivel meggyőződése szerint ezek győzték le s így csak ezek előtt akarta a fegyvert letenni. Mennyi ismerős és éveken át távol volt embert láttunk e tarka tömegben, mely itt környezett, fel- és ismét eltünni, kikkel e végzetes napokban aztán sohsem találkoztunk többé. Mindnyájan mélyen elszomorodva és lesujtva látszottak; mind érezte a végzetes percz ólomsúlyát, mely kérlelhetetlenül feléjök közeledett. 10 óra tájt érkeztek meg a követek: Pöltenberg tábornok, Bethlen Gergely gróf ezredes és Beniczky Lajos. Aggályos feszültséggel kérdé mindenki a megadás föltételeit s a szomorú és teljesen váratlan feleletet nyeré: semmi föltétel, de föltétlen megadás a czár nagylelküségében való bizalommal. Pöltenberg hozzátevé, hogy midőn Rüdiger gróftól kérdezé, miben áll ama biztosíték, hogy Ausztria adott szavát megtartandja, ez azt felelte: «Ausztria *gyengeségében».* A követeket az oroszok a legnagyobb kitüntetéssel fogadták s általában annyi tiszteletben és rokonszenvben részesültek, hogy ha nem is elégedetten, de ama megnyugvással tértek vissza, miszerint nemes ellenséggel állnak szemben. Augusztus 12-én dél felé volt, midőn az első oroszok bevonultak Világosra. Nagy csődület előzte meg őket, miután az elvakított nyers oláh nép azt hitte, az oroszok azért jöttek, hogy őket jogaikhoz segítsék s az urak jószágait köztük eloszszák.»

[1] A két oldal hasonmást mi nem közöljük – *A szerk.*

[...]

„Márczius 31-én Kossuth az egész magyar sereg fővezérségét Görgei Arturra bízta, a ki most mellette a leghatalmasabb alak az egész országban. Népszerűsége vetekedik a Kossuthéval, tisztjei imádják és a forradalom élén nem látnak többé senkit, csak őt. Itt kezdődik a vezér nagy dicsősége és – megingása. Az események során láttuk győzelmeit, láttuk, hogy a kényelmes és rendetlen katonákból mint csinált fegyelmezett és vitéz hadsereget, de láttuk azt is, hogy vezénylő tiszttársaival úgy bánt, mint egy katonai akadémia professora a növendékeivel. Lelkében nem értette, vagy nem érezte meg a forradalmat és a stratégiát nem tudó hősökkel szemben alkalmazni akarta a katonai «drillt» és azt akarta, hogy az események oly törvényszerűen fejlődjenek, természetesen mindég az ő akarata alatt, mint a kókuszdió illó olajának savai, a miről – alig egy éve – szigorúan tudományos értekezést írt. És csinált visszavonást a visszavonásban, bajt a bajban, sok erélylyel, de még több tüntetéssel, a mi katonás alakjának semmiképpen sem áll jól.

Görgei Artur, – hogy röviden mondjuk – királypárti volt, törhetetlen híve a dinasztiának és egyszerre szembe áll a honvédelmi bizottmánnyal. Ezt hirdeti világgá 1849 januárius ötödikén. Három hónappal később – április 29-ikén – már az «esküszegő dinasztia» ellen bocsájt ki proclamatiót és a sereget jobban elválasztja a királytól, mint a hogy azt a köztársasági érzületű honvédelmi bizottmány cselekedte.

B.

Görgei Artur németül írt életrajzában öntudatosan és bátran vallja be hibáit. Egészen addig megy, hogy stratégiai oktalanságot vállal magára. Messziről, nyugodtan és a térképen látja most a dolgokat: s a stratégiai és politikai hibák egész áradatja zúdul nemcsak reá, hanem a szabadságharcz legtöbb vezetőjére attól a pillanattól fogva, hogy az oroszok átkeltek a határon. Maga Görgei elvesztette tájékozó képességét, hirhedt józanságát és Kossuth iránt való ellenszenvének kimutatása lett egyik legfőbb gondja. A legmerevebb állást foglalta el a kormánnyal szemben és megy előre – a maga személyére nézve mindég mint hős – hogy megismételje a téli hadjáratot. Már ekkor levelezni kezd az orosz főtisztekkel, bár még azt hiszi, hogy az orosz főerővel áll szemben a Hernád vize mellett és döntő ütközetre kész.

És itt kezdődik a fegyverletétel megrázó története, sokak szerint: Görgei hazaárulása. Pedig épp e ponton látszik Görgei még egyszer nemcsak hadvezető, katonai, hanem egyszersmind államférfiúi lángésznek. Minden bizonyíték megvan arra, hogy a rettentő helyzetet senki sem látta oly világosan és okosan mint ő. Az ő gondolata volt, hogy az orosz előtt teszi le a fegyvert és ennek fejében a sereg és

NAPJA

az ország számára megmenti a megmenthetőt. Látván, hogy a túlnyomó erő és a tömeges szerencsétlenség ellenében a legpáratlanabb hősiesség sem használhat immár: nagyjában igen bölcsen fogalmazta meg a tisztességes visszavonulást. De csak nagyjában!

A szabadságharcz biztos, csúfos és véres leveretése küszöbön, a gondolkodó katona előtt mathematikai bizonyosság, csak pár nap kérdése. Augusztus tizedikén Görgei lemondatja Kossuthot, 11-ikén ő reá ruházzák a legfőbb katonai és polgári hatalmat. És most cselekszik.

Következik gyönyörű napunknak, a szabadságharcznak, rémséges éjszakája: Világos. Görgei Artur leteszi a magyarság fegyverét az orosz czár főtisztje, Rüdiger tábornok előtt, augusztus 13-ikán. A czár nagylelkűségébe ajánlja a nemzetet, a sereget, különösen a volt császári tiszteket.

A czári nagylelkűség azonban csak arra szorítkozott, hogy neki megkegyelmeztek, őt életben hagyták és néki látnia kellett, mint szolgáltatják ki a nemzetet az osztrák bakónak és profosznak, mint akasztja föl a brünni hóhér vezértársait, barátait. Józan geniejével ime csak annyit ért el, hogy megmentette magát egy hosszú életnek és egy büszkén – sőt gőgösen – viselt martiriumnak.

B.”

BOHUSNÉ SZÖGYÉNI ANTÓNIA,
élete végén, egyik unokájával.

KÖNYVISMERTETÉS

Metabolic Ward in Human Clinical Nutrinion and Dietetics

2005

Authors: Gyula Mózsik and Mária Figler

SYNOPSIS

The sufficient energy supply of inhabitants and patients give the base of life for the healthy subjects and for patients with different diseases. We permanently receive updated information about the physiological, pathophysiological backgrounds of different existing diseases in patients. On the other hand, the food industries, food processing factories (including gene manipulation) try to produce new foods by the modification of chemical composition, physicochemical properties, heat technologies, fermentations etc. The clinical qualifications of old foods and new foods should be done by the human nutritional observations done in very special medical units of medicine.

Objective human nutritional and dietetic studies can be done in metabolic ward in a specially equipped intensive care unit (ICU), by specially educated persons (nurses, physicians, mathematicians, computer experts, clinical pharmacologists, internists, experts working in the fields of agriculture, food industries, food processings, food marketing). The book emphasizes the collaboration of these experts. These studies inform us about the digestion, absorption, utilization of different foods and food components; food-food, as well as on interactions between the drugs and foods. These studies can be done in healthy human subjects and in patients with different diseases. To an establishment of evidence-based medicine in the field of human clinical nutrition and dietetics objective scientific data are needed of the above mentioned medical problems, which can be done only in metabolic ward units.

The authors give a short summary on the purpose, technology, place, problems of human nutritional metabolic wards, with a demonstration of own clinical nutritional studies in healthy human subjects and in patients with different diseases.

The book is offered for physicians, pharmacologists, experts working in the fields of agriculture, food industry, food processing, food microbiologists, hygienists and for other experts who are connected to food production, supply, marketing, as well as sociologists, politologists and for people who are responsible for the keeping of health of nations in the World.

History of the International Conference on Ulcer Research

(1970-2006) by Gyula Mózsik MD, PhD, ScD

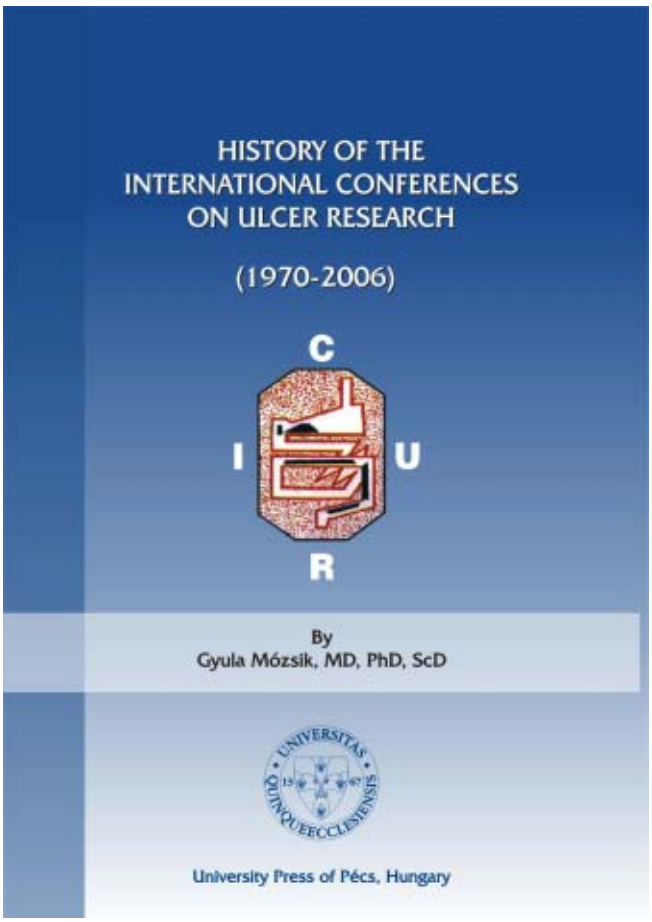

Synopsis

A series of the international scientific conferences was established from 1970 dealing with the matters of research of peptic ulcer disease, which incorporated later the research of whole gastrointestinal mucosal damage and prevention.

It was named as International Conference on Experimental Ulcer (ICER) (from 1970 to 1991) and International Conference on Ulcer Research (ICUR) (from 1994 up to now).

The First International Conference was organized at Copenhagen, Denmark in 1970, in conjugation with Fourth World Congress of Gastroenterology. The other Conferences were organized at Cologne, Germany (1972), Parádfürdo, Hungary (1976), Tokyo, Japan (1980), Boston, U.S.A. (1985), Jerusalem, Israel (1988), Berlin, Germany (1991), Kyoto, Japan (1994), Hong Kong (1997), Budapest-Pécs, Hungary (2000), Dubrovnik, Croatia (2003) and this year at Osaka, Japan (2006).

The scientific (review and regular oral, poster) presentations of these conferences were collected in a book. Different original documentations were also included Reading of this book offers a possibility to understand the chronological changes of research in the field of gastrointestinal tract from the classical period to modern gene therapy, in animal experiments and human observations.

The author participated in the Conference at Copenhagen, Denmark (1970) and in all of the other Conferences. He was one of the five members over the world, who established the Standing Committee of the International Conferences of Experimental Ulcer (ICER) (from 1970 to 1991) and of the International Conferences of Ulcer Research (ICUR). He is General Secretary of Standing Committee from 2000. This Committee helped and stimulated the International matters of this scientific research (organization, publication).

This book is offered to the researchers working in the fields of gastrointestinal pharmacology, biochemistry, physiology, pathology, nutrition, genetics, experimental and clinical gastroenterology.

PÁLYÁZATOK

Tudományos munka, szakmai továbbképzés támogatása egészségügyi szakdolgozók részére

Pályázatot a következő szakterületeken aktív egészségügyi szakdolgozó adhat be: Pszichiátria, Nőgyógyászat, Reumatológia, Immunológia, Infektológia, Gyermekgyógyászat, Bőrgyógyászat, Intenzív terápia, Hematológia, Transzplantáció, Sebészet és traumatológia, Belgyógyászat.

Támogatott: belföldi kongresszus, szakmai rendezvény, külföldi tudományos rendezvény, szakmai továbbképzéshez szükséges szakirodalom, a fenti terápiás területek valamelyikén lefolytatandó tudományos kutatómunka. Tartózkodási engedéllyel és hivatalos munkahellyel rendelkező külföldi állampolgár is pályázhat.

Beadási határidő: 2006. év végéig folyamatosan, postai úton, cím: Wyeth Kft., 1036 Budapest, Lajos u. 78.

Elbírálás: a beadást követő hónap 20. napjáig.

Referencia: További információ: *www.wyeth.com* 1036 Budapest, Lajos u. 78., Tel: 453-3330, F: 240-4632, *aszodie@wyeth.com*

A Magyar Klinikai Onkológiai Társaság kutatási pályázatai

A Magyar Klinikai Onkológiai Társaság pályázatot hirdet a klinikai onkológiai területén végzett klinikai kutatás támogatására. A kutatási pályázat témája: A daganatos betegek gyógyszeres kezelésével foglalkozó klinikai kutatási munka.

A kutatási pályázat formája: Egy éves kutatási terv beadása. A pályázatnak tartalmaznia kell a kutatás célkitűzését, a kutatás felépítését, várható eredményeit.

A kutatási pályázat határideje: **2006. október 15.**

- MKOT-GSK Kutatási pályázat összege: 500 000 Ft;
- MKOT-Novartis Kutatási pályázat összege: 500 000 Ft;
- MKOT-Janssen-Cilag Kutatási pályázat összege: 500 000 Ft;
- MKOT-Sanofi Aventis Kutatási pályázat összege: 500 000 Ft, mely összegek a díjazott által szabadon felhasználhatók.

A pályázatokat a Magyar Klinikai Onkológiai Társaság címére kell eljuttatni. A pályázatokat a Magyar Klinikai Onkológiai Társaság Tudományos Bizottsága bírálja el.

A győztes a Magyar Klinikai Onkológiai Társasággal kötött szerződése alapján kutatási eredményeiről beszámolási kötelezettséget vállal a Magyar Klinikai Onkológiai Társaság 2007. évi Kongresszusán.

A Fresenius Kabi Hungary Kft. pályázata

A Fresenius Kabi Hungary Kft. fontosnak tartja a magyar egészségügyben dolgozók szakmai-tudományos továbbképzését, ismereteik bővítését, a rendelkezésre álló lehetőségek megismerését. Ennek érdekében hirdeti meg pályázatát.
A pályázat tárgya, tartalma: Hazai és külföldi kongresszusokon, szakmai továbbképzéseken való részvétel támogatása.
A pályázók köre: A magyar egészségügyben dolgozó orvosok, gyógyszerészek, szakdolgozók.
A támogatás formája, mértéke: A jogszabályokban előírt kereteken belül a részvétel részleges vagy teljes támogatása.
A pályázat kötelező tartalmi elemei: Kitöltött adatlap, amely a Fresenius Kabi Hungary Kft. elérhetőségein, illetve orvoslátogatóitól folyamatosan beszerezhető.
A pályázat benyújtásának határideje, helye, módja: Folyamatosan a Fresenius Kabi Hungary Kft. elérhetőségein, „Fresenius Kabi Támogatási Alap" megjelöléssel.
A pályázatokat a Fresenius Kabi Támogatási Bizottsága havonta bírálja el. A pályázatok beadása nem jelenti a támogatás automatikus elnyerését. A hiányosan leadott pályázatokat a bizottság nem veszi figyelembe. A Bizottság a pályázókat a döntés után írásban értesíti.
Beadási határidő: folyamatos (2007. január)
Referencia: Fresenius Kabi Hungary Kft. 1036 Budapest, Lajos u. 48-66., Tel.: 250-8371, Fax: 250-8372, E-mail: *info@fresenius-kabi.hu*

Országos Antibiotikum Továbbképző Tanfolyam Siófok, 2006. november 16-18.

A pályázat célja a címben szereplő szakmai rendezvényen való részvétel támogatása.
A pályázat tárgya a pályázat alapján elnyerhető támogatás a kongresszusi részvétellel kapcsolatos költségek támogatása (szállás és regisztráció). A kiíró kizárólagosan jogosult eldönteni a támogatás mértékét.
A pályázók köre: A támogatás elnyerésére olyan háziorvosok, gyerekorvosok, infektológusok, fül-orr-gégeorvosok, valamint tüdőgyógyászok pályázhatnak, akik aktívan részt vesznek a mindennapi betegellátásban.
A pályázatok benyújtásának határideje: 2006. október 15.
A pályázatokat két példányban, postai úton ajánlott levélben vagy személyesen kell a fenti címre eljuttatni. A borítékra kérjük ráírni: „Abbott Laboratories Magyarország Kft. Pályázati Bizottság".
A pályázóknak fel kell tüntetni főbb adataikat (név, munkahely, cím, e-mail cím, telefonszám, nyilvántartásba vételi szám, pecsétszám). A pályázóknak a pályázatot aláírásukkal és orvosi pecsétjükkel kell ellátniuk.
A beérkezett pályázatokat a határidőt követően 5 munkanapon belül kerülnek elbírálásra. A pályázatokat az Abbott Laboratories Magyarország Kft. Pályázati Bizottsága bírálja el, eljárási szabályzata szerint.
A kiíró a pályázat nyerteseit írásban vagy telefonon értesíti. A bizottság döntése ellen fellebbezésnek helye nincs.

Az „ING a Gyermekegészségügyért" Alapítvány pályázata

Az ING Biztosító alapítványa kiírta idei pályázatát, melyre egészségügyi szolgáltatók jelentkezhetnek gyermek-egészségügyi eszközök beszerzésének támogatására. A pályázatokat szeptember végéig lehet beküldeni.
Az „ING a Gyermekegészségügyért" Alapítvány célja a magyar egészségügy és ezen belül is a gyermekgyógyászat hatékony támogatása. Az ING Biztosító által 2002-ben alapított alapítvány évente egyszer hirdet pályázati lehetőséget, melyen gyermek-egészségügyi eszközök beszerzésének támogatására lehet jelentkezni, 2006-ban összesen 20 millió forint értékben. A lehetőség nyitott minden törvényben meghatározott egészségügyi szolgáltató számára, legyen az jogi vagy természetes személy. Az elmúlt évek alatt bebizonyosodott, hogy országos hírű kórházak és rehabilitációs intézmények éppúgy sikeresen pályáznak, mint kistelepülési védőnői szolgálatok. Nem pályázhatnak ugyanakkor alapítványok, s a pályázóknak az igényelt támogatás összegével megegyező saját erővel kell rendelkezniük.
Az idei pályázati kiírás egyenes folytatása a 2005-ös év rendkívül sikeres akciójának: tavaly az ING Biztosító alapítványa 41 pályázatot részesített támogatásban, működésének eddigi három éve során pedig 73 különböző egészségügyi intézményt segített összesen 56 millió forinttal.
A pályázati kiírás és minden további információ a *www.ing.hu* honlapon tekinthető meg. A beérkező pályázatokat pedig október végéig bírálja el a kuratórium.
Beadási határidő: 2006. szeptember 30.
Referencia: „ING a Gyermekegészségügyért" Alapítvány, levelezési cím: 1068 Budapest, Dózsa György út 84/B., telefon: 235-8627; fax: 235-6756.

A Solvay Pharma Kft. pályázata a 2006-os évre

A pályázat célja: Orvosok és gyógyszerészek tudományos munkájának, szakmai továbbképzésének, oktató-, gyógyító- és kutatómunkájának támogatása, a minőségi betegellátás kialakításához történő hozzájárulás, népegészségügyi jelentőségű helyi és globális programokhoz való csatlakozás. Célja továbbá olyan támogatás nyújtása, amely előmozdítja az egészségügy területén a szakmai-tudományos fejlődést és az egészségügyi ellátás színvonalának javulását, illetve az egészségnevelést.
Pályázati témakörök

- gasztroenterológiai betegségek ellátásával kapcsolatos gyógyító- és tudományos tevékenységek, főként hasnyálmirigybetegek enzimpótló kezelése és az irritábilis bél szindróma terápiája
- nőgyógyászati betegek kezelésével kapcsolatos gyógyító- és tudományos tevékenységek
- kardiológiai betegségek megelőzését és ellátását célzó gyógyító- és tudományos tevékenységek
- szédülő és tinnitusos betegek ellátásával kapcsolatos gyógyító- és tudományos tevékenységek
- pszichiátriai betegek kezelésére irányuló gyógyító- és tudományos tevékenységek

A pályázat tárgya

- hazai és külföldi tudományos kongresszusokon, továbbképzéseken vagy egyéb szakmai rendezvényeken történő részvétel támogatása
- oktató- és kutatómunka támogatása
- továbbképzéshez szükséges szakirodalom és egyéb segédletek biztosítása
- a betegellátás feltételeinek javítását célzó projektek támogatása

Pályázni lehet pénzbeli vagy tárgyi támogatásra.
A pályázók köre: Orvosok, gyógyszerészek, egyéb egészségügyi szakemberek, egészségügyi intézmények és vállalkozások, szakmai szervezetek és alapítványok pályázhatnak a támogatás elnyerésére.
Pályázatok benyújtása: A meghatározott tevékenységhez nyújtott támogatás esetében a pályázóknak a támogatás alapjául szolgáló tény fennállását, a tevékenység folytatását – szükség esetén – hitelt érdemlő módon igazolniuk kell.
Beadási határidő: 2006. december 1., postai úton a Solvay Pharma Kft. címére.
Referencia, link: Solvay Pharma Kft. (1122 Budapest, Hegyalja út 100/a., Tel.: 309-5500, Fax: 309-5501, E-mail: info@solvaypharma.hu, www.solvaypharma.hu)

Sí-tábororvos továbbképzés és konferencia orvosoknak

A MÉBOT Utazási Biztosítási és Utazási Orvostani szekciója és a Magyar Professzionális Sí- és Snowboardoktatók Kara 2006. november 16-19-ig továbbképzési konferenciát tart.

A tudományos konferencia célja, hogy az elszaporodó síbalesetek okait elemezze, valamint kidolgozza a korszerű orvosi segélynyújtás elemeit és a sítúrákkal kapcsolatos új utazási biztosítási módozatok orvos-egészségügyi hátterét.

Témái

- A pályán való baleset-megelőzés
- Orvosi elsősegélynyújtás a síbalesetéknél
- A síbalesetek elemzése utazási orvosi szemmel
- A síbalesetet szenvedők utókezelésének kérdései
- Utazási biztosítások nyújtotta lehetőségek a síelőknek

A konferencia résztvevői számára elsősegélynyújtó bemutatót tartunk a sípályán, valamint lehetőség nyílik az orvosok sítechnikai tudásának fejlesztésére, profi sítrénerek közreműködésével. Kellő számú jelentkező esetén tervezzük a közeli kórház traumatológiai részlegének meglátogatását is.

A konferencia akkreditálása folyamatban van. A konferencia anyaga és a kapcsolódó szakkönyv a konferencia-csomag része. A tanfolyami igazolás mellé a résztvevők a Síakadémia tábororvosi tagsági kártyáját kapják, mely alapján a síelő csoportok orvosi felügyeletét vállalhatják. (A kártya kedvezményes szállás-, síbérlet- és felszerelés-vásárlást is biztosít).

A konferencián részt vevő orvosok 5 kreditpontot, sikeres vizsgáért 10 kreditpontot szerezhetnek.

A konferencia helye: Mölltal gleccser, Karintia, Austria.

A konferencia részvételi díja: 59 900 Ft, mely magában foglalja a tábororvosi tagsági kártya, a pályaszállás (félpanzióval) és a 3 napos síbérlet árát is. 69 900 Ft/fő a kísérőknek.

A konferencia programja

November 16.

Pálos Szabolcs (Professzionális Sioktatók Kara, elnök): A sípályák biztonsági rendszabályai, baleset-megelőzés; *Pálos Szabolcs:* Lavina- és hóismeret, a veszélyhelyzet felismerése.

November 17.

Gyakorlati mentési bemutató a sípályán. Vezeti: *Pálos Szabolcs* és *dr. Felkai Péter;*

Dr. Horváth Imre (MÉBOT, főtitkár): Az utazási biztosítás szerepe a síbaleseteknél; *Dr. Nemes György* (Allianz Biztosító, szakértő): Traumatológiai ellátás síbalesetek alkalmával; *Dr. Felkai Péter* (SOS Hungary Orvosi Szolgálat, orvosigazgató): Téli sportok közben előforduló egyéb megbetegedések.

November 18.

A karintiai hegyi mentők bemutatója – helyszíni gyakorlat;

Ertl Pál (UNIQA Biztosító, igazgató): Az UNIQA Biztosító síelők számára kifejlesztett utasbiztosítása; *Dr. Berky Zsolt* (Országos Orvosszakértői Intézet, főigazgató): Sportbalesetek okozta rokkantság elbírálása; *Dr. Felkai Péter:* A téli sportok közben balesetet szenvedett betegek repatriációjának szempontjai; *Nikolin Tamás* (ASZP, ügyvezető igazgató): A sí-tábororvosok képzésének programja és céljai.

November 19.

Újraélesztés a sípályán – pályabemutató.

A konferencia értékelése

Az utóbbi időkben sajnálatos módon megszaporodott a síbalesetek száma, különösen a fiatalkorúak között. Nemzetközi felmérések is igazolják, hogy a legtöbb baleset a kezdő síelők körében fordul elő. Halmozott a baleseti lehetőség az iskoláscsoportok között. Ennek a ténynek a táborszervezők is tudatában vannak és gyakorta visznek magukkal a túrára orvost. Ez az orvos azonban sokszor a résztvevők családtagjaiból verbuválódik, így nincs sem előzetes ismerete sem az előfordulható balesetekről és betegségekről, sem azok megelőzési, illetve kezelési lehetőségeiről.

Kompetenciák

Az utazási orvostani szekció és a hivatásos sioktatók a fenti célok elérése érdekében olyan továbbképzési programot dolgoztak ki, mely kifejezetten sí-tábororvosok képzésére irányul. A képzésről a részvevők igazolást kapnak, így minősített sí-tábororvosi jogosítványokkal rendelkeznek. Ezen orvoskollégákat ajánlja majd a professzionális síakadémia a sí-táborok szervezőinek figyelmébe.

A konferencia célja

Egyrészt az oktatás módszereinek megbeszélése és értékelése, másrészt a gyakorlati bemutatókon keresztül a betegellátás ezen speciális ágának megismerése. Törekedünk nemcsak orvostudományi szempontokból feldolgozni a problémát, de sí-technikai és biztosítástechnikai szempontokra is felhívni a résztvevők figyelmét.

A konferencia eredményeképpen lehetőség teremtődik a hatásos baleset-megelőzésre, valamint a biztosítók számára a kockázati tényezők csökkentésére is.

Sioktatás

A konferencia keretében lehetőséget biztosítunk a résztvevők és kísérőik sítudásának és technikai ismereteinek fejlesztésére. A foglalkozásokat a Magyar Síakadémia professzionális oktatói vezetik.

Jelentkezés: Kérjük a részvételi szándékot 2006. október 10-ig a Barva Izabellánál (Car-Tour utazási iroda, tel: (1) 288-0714, e-mail: *barvaizabela@cartour.hu)* jelezni.

■ ■ ■

Sítábori ajánlatok a 2006-2007-es idényre

1. A tábor helyszíne: Cerkno (Szlovénia), szilveszter

Időpont: 2006. december 27-től 2007. január 2-ig
(6 éj, 5 sínap)
Ár: 125 000 Ft (0-4 évig Ø, 4-11 évig: 80 000,
11-14 évig: 110 000)
Fizetési határidők: előleg jelentkezéskor: 40 000 Ft. További részletek: november 10., december 5.
Elhelyezés: Hotel Cerkno**** szálloda, 2-3 ágyas zuhanyzós

szobáiban. A szobákban tv, minibár, telefon, hajszárító is van. A hotelben uszoda (ingyenes), szauna, fitneszterem is található.
Ellátás: svédasztalos reggeli, háromfogásos vacsora (3 főfogásból lehet választani).
Síelési lehetőség: 50 hektáros területen 10 felvonó üzemel (2 db hatüléses, 2 db négyüléses, 2 db kétüléses, 1 db csákányos, 1 db tárcsás, 2 db futószőnyeg gyerekeknek).
Az ár tartalmazza a 6 éjszakai szállást, félpanziós ellátást, a szilveszteri vacsorát, 5 napos síbérletet, üdülőhelyi díjat és a biztosítást is.
Utazás: egyénileg
Jelentkezési határidő: október 10.

2. A tábor helyszíne: Cerkno (Szlovénia)
Időpont: 2007. január 21-27. (7 nap, 6 éjszaka, 5 sínap)
Ár: 98 000 Ft (11-14 év: 88 000, 3-11 év: 69 000 Ft)
Fizetési határidők: előleg jelentkezéskor: 40 000 Ft. További részletek: november 10., december 10., január 10.
Utazás: autóbusszal
A költségek tartalmazzák a szállás, félpanzió, a síbérlet, az üdülőhelyi díj, az autóbuszos utazás és a biztosítás díját.
Síoktatás: kezdőknek és haladóknak napi 2x2 óra
Részletek az első tábor leírásánál.
Jelentkezési határidő: október 17.

3. A tábor helyszíne: Lackenhof (Ausztria)
Időpont: 2007. február 2-7. (6 nap, 5 éj, 5 sínap)
Ár: 85 000 Ft.
Fizetési határidők: előleg jelentkezéskor: 20 000 Ft. További részletek: november 10., december 10., január 10.
Utazás: autóbusszal
A költségek tartalmazzák a szállás, félpanzió, a síbérlet, az üdülőhelyi díj, az autóbuszos utazás és a biztosítás díját. Ágyneműhuzatot és törölközőt vinni kell!
Síoktatás: kezdőknek és haladóknak napi 2x2 óra
Jelentkezési határidő: október 17.

4. A tábor helyszíne: Mürzsteg (Ausztria)
Időpont: 2007. február 11-17. (6 éjszaka, 6 sínap)
Költségek: kb. 520 Euro + kb. 13 000 Ft útiköltség + biztosítási díj (2000 Ft)
Előleg: 10 000 Ft és 300 Euro (jelentkezéskor fizetendő)
A költségek tartalmazzák a szállás, a teljes panzió (all inclusive), a síbérlet, az üdülőhelyi díj, az utazás és a biztosítás díját.
Síoktatás: kezdőknek és haladóknak napi 2x2 óra
Síelési lehetőség: Niederalp síterepen
Utazás: autóbusszal
Elhelyezés: 2, 3, 4, ágyas fürdőszobás szobákban
Ellátás: minden igényt kielégítő teljes panzió
Mürzstegről röviden: a szállodában uszoda, szauna, játszóház, internet is használható, a síterepet kezdőknek és középhaladóknak ajáljuk.
Jelentkezési határidő: november 10.
Gyermekeknek bukósisak viselése ajánlott!
Mindhárom táborban van gyerekkedvezmény!
Sífelszerelést korlátozott számban biztosítani tudunk!
Jelentkezés (bővebb információ): *Farkas György* táborszervező testnevelő tanárnál; tel: 72/ 536-045 egyetemi melléken a 20/917-27-68-as mobil telefonon vagy a gyorgy.farkas@aok.pte.hu e-mail címen.

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

■ A European Society for Comparative Endocrinologists 23. kongresszusán (2006. augusztus 28-szeptember 2., Manchester) az Anatómiai Intézet munkatársai *(Csernus Valér, Reglődi Dóra, Kozicz Tamás, Faluhelyi Nándor, Nagy András, Gaszner Balázs és Kiss Péter)* 2 előadással és 6 poszterrel vettek részt: *Rácz B., Gasz B., Gallyas F. Jr., Tamás A., Lubics A., Kiss P., Rőth E., T.óth G., Hegyi O., Wittmann I., Regl.ődi D.*: Effects of PACAP in oxidative stress-induced damage in endothelial cells; *Reglődi D., Pollak E., Boros A., Shioda S., Nakajo S., Lubics A., Tamás A., Lengvári I., Molnár L.*: PAC1 receptor localization in a model nervous system: light and electron microscopic immunocytochemistry on the earthworm ventral nerve cord ganglia; *Gaszner B., Korosi A., Derks N., Farkas J., Reglődi D., Csernus V., Kozicz T.*: Effects of maternal deprivation on the Edinger-Westphal urocortin 1 system; *Kiss P., Atlasz T., Babai N., Tamás A., Schaffer D., Lubics A., Reglődi D., Tóth G., Hegyi O., Gábriel R.*: Pituitary adenylate cyclase activating polypeptide (PACAP) protects the rat retina against hypoxic-ischemic injury; *Kiss P, Reglődi D., Tamás A., Lubics A., Lengvári I., Józsa R., Horváth B., N.émeth J.*: Gender differences in changes in PACAP levels following short-term water and food deprivation; *Csernus V., Faluhelyi N., Nagy A.*: Development of the rhythmic melatonin secretion in the embryonic chicken pineal gland; *Faluhelyi N., Csernus V.*: The effects of environmental illumination and PACAP on the in vitro melatonin secretion from the embryonic chicken pineal gland; *Nagy A. D., Csernus V.*: Expression of CRY1 in the chicken pineal gland is not only induced, but also downregulated by light in a time-dependent manner. A European Society for Comparative Endocrinologists *Csernus Valért* elnökségi tagjává választotta és felkérte, hogy a társaság 25. kongresszusát 2010-ben Pécsett rendezze meg.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ Július 15-18-ig rendezték meg Glasgowban az Európai Vese Társaság és az Európai Dialízis és Transzplantációs Társaság (ERA-EDTA) XLIII. Kongresszusát. A kongresszuson szép számmal vettek részt Magyarországról is. A pécsi II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológia Centrum a következő poszterekkel szerepelt: *Tibor Kovács, Shelley Harris, Tibor Vas, Péter Degrell, Tamás Szelestei, Colin Short, Judit Nagy, Paul Brenchley:* TGF-BETA1 and VEGF polymorphisms and histological alterations in IgA nephropathy; *Lajos Markó, Gergő A. Molnár, Zoltán Wagner, László Wagner, Tamás Kőszegi, Judit Nagy, István Wittmann:* Determination of protein glycoxidation-products in the urine of diabetic patients és társszerzőként *J. L. Fernández-Martín, A. Ferreira, J. Floege, B. D. Bradbury, M. Benedik, D. Pavlovic, D. Verbeelen, J. Nagy, J. L. Motellon, D. Carter, F. Locatelli, J. B. Cannata-Andia, the COSMOS Group*: Results from the initial cross-sectional analysis of the COSMOS baseline population. A kongresszuson továbbá *Nagy Judit* professzor asszony látott el üléselnöki feladatot a Physical Fitness and Chronic Kidney Disease című szekcióban. A pécsi Fresenius Medical Care Dialízis Központot pedig *Csiky Botond* igazgató és *Guth Eszter* képviselte.

■ Augusztus 25-én meghívásunkra látogatást tett a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológia Centrumban és előadást tartott a

Groningen-i Egyetem nagyhírű professzora, *Dick de Zeeuw*. A látogatásról a következő számban megjelenő rövid beszámolóban lehet majd olvasni.

■ Augusztus 30. és szeptember 3. között Szegeden rendezték meg a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság 53. Nagygyűlését, amelyen *Wittmann István* a metabolikus szindróma kritériumrendszerének változásáról tartott előadást.

Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetből

■ A PROFEX szaknyelvi vizsgaközpont 2006 júniusában minden vizsgahelyének és szakirányának konferenciát szervezett. A konferencia témája: a Közös Európai Referenciakeret szintjeinek ismertetése és az ehhez illesztett PROFEX nyelvvizsgarendszer alapelveinek közzététele az egyes vizsgahelyek felelős képviselőinek. A plenáris ülés és az általános tájékoztató után a változások további ismertetése a német, ill. az angol szekció keretében történt.

■ Hallgatóink pozitív tapasztalata alapján újra hirdetjük a PROFEX szaknyelvi nyelvvizsgára felkészítő kurzusokat 2006. szeptember 18-tól 7 héten át heti 4 órában, ill. 4 alkalommal, villámkurzusokat szervezünk (2 péntek-szombat) október 6-7-én és november 3-4-én. Jelentkezési határidő: szeptember 15. A szaknyelvi vizsga időpontja: 2006. november 18. Az írásbeli részvizsga és a beszédértés (magnó) vizsgarész 2006. november 18-án lesz. A Beszédkészség vizsgarészre a november 13-18-ig terjedő intervallumban kerül sor. Jelentkezési határidő: 2006. október 13. Továbbra is vizsgázóink figyelmében ajánljuk a „Szóbeli és írásbeli feladatok az egészségügyi szaknyelvi vizsgára" c. könyvet , mely öt angol nyelvi egészségügyi szaknyelvi vizsga anyagát tartalmazza.

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetből

■ 2006. július 2. és 7. között került megrendezésre Pekingben a Kínai Farmakológus Társaság és a Nemzetközi Kísérletes és Klinikai Farmakológus Társaság (IUPHAR) közös szervezésében a XV. Nemzetközi Farmakológus Konferencia, *„Farmakológia a 21. században: híd a múlt és az új, molekuláris farmakológia között"* mottóval. A kongresszuson több mint 2500 résztvevő regisztrált, köztük a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Farmakológia és Farmakoterápiai Intézetének 10 munkatársa. A konferencián az intézet munkatársai az alábbi poszterekkel vettek részt. *Helyes Zs., Elekes K., Sándor K., Kereskai L., Németh J., Pozsgai G., Pintér E., Szabó Á., Szolcsányi J.*: Role of capsaicin-sensitive afferents in endotoxin-induced inflammation and hyperresponsiveness of the mouse airways; *Pintér E., Helyes Zs., Németh J., Sándor K., Elekes K., Szabó Á., Pozsgai G., Engström M., Würster S., Keszthelyi D., Szolcsányi J.*: Anti-inflammatory effect of somatostatin receptor subtype 4 selective agonist J-2156 in rodents; *Szabó Á., Pintér E., Sándor Z., Helyes Zs., Czirják L., László T., Németh J., Habó M., Péter Sz., Elekes K., Sándor K., Pozsgai G., Szolcsányi J.*: Role of TRPV1 (capsaicin) receptors in bleomycin-induced scleroderma in mice; *Undi S., Benkó R., Wolf M., Lázár Zs., ifj. Lénárd L , Maggi C. A., Barthó L.*: Effects of ATP and alpha, beta-methylene ATP (ABMA) and their inhibition by PPADS in the non-stimulated and field-stimulated guinea-pig ileum; *Benkó R., Undi S., Wolf M., Magyar K., Illényi L., Kassai M., Cseke L., Horváth Ö. P., Antal A. Barthó L.*: NO and ATP co-mediate the non-adrenergic, non-cholinergic (NANC) relaxation in the human colon and rat ileum; *Sándor K., Elekes K., Szabó Á., Pintér E., Engström M., Wurster S., Szolcsányi J., Helyes Zs.*: Inhibitory effect of the selective sst4 receptor agonist J-2156 on nocifensive behaviour in acute and chronic pain models of mice and rats; *Pozsgai G., Sándor K., Perkecz A., Szolcsányi J., Pintér E.*: Phorbol 12-myristate 13-acetate (PMA) induced ear inflammation in transient receptor potential vanilloid 1 (TRPV1) receptor transgenic mice. *Elekes K., Helyes Zs., Németh J., Sándor K., Kereskai L., Pintér E., Pozsgai G, Szabó Á., Szolcsányi J.*: Inhibitory effect of somatostatin released by TRPV1 receptor activation on endotoxin-induced airway inflammation and hyperreactivity in mice. *Sándor Z., Kvell K., Czömpöly T., Szolcsányi J.*: Construction of cell lines expressing the human somatostatin receptors sstr1 and sstr4.

■ A Magyar Élettani Társaság (MÉT) LXX. Vándorgyűlésén (Szeged, 2006. június 7-9.) intézetünkből az alábbi posztereket mutattuk be: *Undi S., Wolf M., Benkó R., Illényi L., Cseke L., Kassai M., Vereczkei A., Horváth Ö. P., Antal A., Barthó L.*: Purinerg gátló válasz humán ileumon; *Wolf M., Undi S., Benkó R., Tóvölgyi Zs., Barthó L.*: Egy guanilát-cikláz gátló vegyület hatása az elektromos téringerléssel kiváltott simaizom-válaszokra és a perisztaltikus reflexre.

■ A Magyar Experimentális Farmakológia Tavaszi Szimpóziumán (Pécs, 2006. június 3.) az alábbi prezentációt tartottuk: *Undi S., Wolf M., Benkó R., Illényi L., Kassai M., Cseke L., Antal A., Horváth Ö. P., Barthó L.*: P2 purinoceptor antagonisták gátló hatása humán colon NANC relaxációjában in vitro.

A Gyermekklinikáról

■ *Dr. Soltész Gyula* egyetemi tanár a Ljubljanai Nemzetközi Diabetes Továbbképző Fórumon tartott előadást 2006. május 25-én.

■ A klinika munkatársai 6 előadás tartásával vettek részt a Magyar Gyermeksebész Társaság Országos Konferenciáján Kőszegen, 2006. május 19-20-án. Az előadások: *Pintér A.*: A gyermeksebészet jelene és jövője Európában (felkért előadás); *Vajda P., Kispál Z., Farkas A., Vástyán A., Lénárt I., Kappéter B.*: Húgyhólyag-megnagyobbításon vagy -pótláson átesett betegek és szüleik életminősége; *Straub P., Horváth Gy., Dávidovics S., Pintér A.*: Mágneses rezonancia urographia az ectopias ureterek kórismézésében; *Tózerné Kanyar B.*: A nővérkoordinátor szerepe a hasadékos munkacsoportban a primer rekonstrukciós műtétekig; *Pávics K., Várnai K.*: Ápolási problémák az ajak- és szájpadhasadékkal született gyermekeknél a primer műtéteket követően (III. helyezett előadás); *Kretz Gy., Horváth A.*: Jogok és kötelességek az egészségügyben – szülők jelenléte a gyermeksebészeti osztályon.

■ A klinika munkatársai egy előadás tartásával és négy poszter bemutatásával vettek részt a 39th Annual Meeting of the European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition kongresszuson Drezdában, 2006. június 7-10-ig. Az előadások: *Szabó É., Boehm G., Beermann C., Weyermann M., Rothenbacher D., Decsi T.*: Trans octadecenoic acid is inversely related to long-chain polyunsaturated fatty acids in human milk. A bemutatott poszterek: *Tárnok A., Horváth M., Papp K., Szabó É., Jakobik V., Decsi T.*: Low contribution of eicosapentaenoic and dihomo-gamma-linolenic acids to plasma lipids in children with celiac disease; *Bokor S., Csernus K., Erhardt É., Burus I., Molnár D., Decsi T.*: Fatty acid status in obese children stratified according to UCP2 and PPAR-gamma genetic polymorphisms; *Bokor S., Koletzko B., Decsi T.*: Systemic review of fatty acid composition of human milk in mothers of preterm and full-term infants; *Marosvölgyi T., Szabó É., Erhardt É., Molnár D., Decsi T.*: High contribution of palmitoleic acid to plasma lipid classes in obese children with and without metabolic risk factors related to obesity. *Dr. Decsi Ta-*

más társszerzőként szerepelt egy további előadásban is (*Franke C., Demmelmair H., Campoy C., Decsi T., Müller K., Molina J. A., Shoji H., Koletzko B.*: Impact of fish oil and folic acid supplementation during pregnancy on oxidative stress markers in maternal and cord blood).

■ *Dr. Pintér András* egyetemi tanár a 52nd Czeh and Slovak Congress of Pediatric Surgery with international participation rendezvényen felkért előadást tartott Approaches to ethical decision making in neonatal surgery címmel Prágában, 2006. április 26-28-án.

■ *Dr. Juhász Zsolt* egyetemi tanársegéd Diszfunkcionális vizelés gyermekkorban címmel tartott előadást a Magyar Orvostársaságok és Egyesülések Szövetsége (MOTESZ)/REHA Hungary '06 Az inkontinencia korszerű diagnosztikája és terápiája rendezvényen Budapesten, 2006. május 5-6-án.

■ *Dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár Dietary and psychosocial strategies to alleviate the clinical and social burden of obesity in childhood címmel felkért referátumot tartott az Athénban május 11-13-ig megrendezett EUROPREVENT kongresszuson.

■ *Dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár Metabolic syndrome and gene polymporhism című felkért referátummal, *dr. Bokor Szilvia* PhD-hallgató Prevalence of metabolic syndrome in children and adolescents in Europe című előadással és Leptin receptor polymorphism in childhood obesity c. poszterrel, valamint *Répásy Judit* TDK-hallgató Energy expenditure and Trp64Arg Polymorphism of the β3 adrenoreceptor gene című előadással szerepelt a European Childhood Obesity Group 16. kongresszusán június 1-3-ig Lengyelországban, Rzeszóvban.

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi docens részt vett az Európai Unió Leonardo da Vinci programja (Community action programme on vocational training) keretében támogatott European Union Evidence Based Unity projekt vezetői értekezletén Milánóban, 2006. május 24-25-én.

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi docens Potential untoward effects of trans isomeric fatty acids in the prinatal period címmel tartott felkért referátumot a The SAFE Consortium First International Congress on Food Safety rendezvényen Budapesten, 2006. június 13-án.

A Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertárból

■ 6th European Conference on Health Economics címmel az idei év júliusában Budapesten került megrendezésre az egészség-gazdaságtannal foglalkozó szakemberek kétévente összehívott európai kongresszusa. A nagyszámú (kb. 800 fő) regisztrált résztvevő a kongresszus 4 napja során 8 párhuzamos szekcióban hallhatott előadásokat az egészség-gazdaságtan eltérő/különböző szakterületeiről. Emellett a téma vezető szakemberei által tartott plenáris előadásokon elhangzottakból és két poszterszekción bemutatott, összesen mintegy 150 munkából értesülhettek az érdeklődők a legújabb kutatási eredményekről és irányokról. A Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertárt két fiatal kolléga képviselte a *Nyaka Bernadett.:* Investigation and pharmacoeconomic evaluation of drug interactions according to the analysis of 1.2 million prescriptions és *Szücs Ferenc*: Pharmacoeconomic optimization of antidepressant drug treatment by pharmacogenetic approach című poszter-munkákkal. Emellett *Szücs Ferenc* a „Reference pricing" szekció társelnöki feladatait is ellátta a kongresszus során.

A Magatartástudományi Intézetből

■ *Dr. Szabó Imre* egyetemi tanár és *dr. Czurkó András* egyetemi docens 2006. július 8. és 12. között poszterekkel részt vett a FENS (Federation of European Neuroscience Societies) Bécsben megrendezett 5. kongresszusán. *Czurkó A., Huxter J., Toth A., Li Y., Muller R. U.*: Identification of interneuron types and dentate granule cells in extacellular multiunit recordings from the dorsal hippocampus of behaving rats; *Szabó I.*: Digital commutator technology for multisite recording of hippocampal field potentials and multiple unit activity.

■ *Dr. Csathó Árpád* a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj támogatásával 3 hónapot töltött kísérletes munkával (kutatási téma: Szorongás okozta változások a vizuális szegmentációban és a figyelmi kapacitásban) a Cambridge-i Egyetem Kísérleti Pszichológia Tanszékén.

■ A Magatartástudományi Intézet, a Neurológiai Klinika, az Idegsebészeti Klinika és a BTK Nyelvtudomány tanszékének munkatársai – *dr. Kállai János, dr. Janszky József, dr. Nagy Ferenc, dr. Karádi Kázmér, dr. Csathó Árpád, Jakab Edit, dr. Komoly Sámuel, dr. Dóczi Tamás* – részvételével kialakított kutatási program eredményei kerültek bemutatásra az International Neuropsychological Society Zürichben rendezett konferenciáján (2006. július 26- 29-ig). A téma: Description of perceived spatial configuration of large scale place in epileptic patients with hippocampal atrophy.

■ A Magatartástudományi Intézet, valamint a Szigetvári Kórház munkatársai – *dr. Karádi Kázmér, Halasi Iringó, dr. Kállai János, dr. Fehér Miklós* – részvételével kialakított kutatási program eredményei kerültek bemutatásra az International Neuropsychological Society Zürichben rendezett konferenciáján (2006. július 26-29-ig). A téma: Effect of different sites of lesions on the severity of spatial hemineglect.

■ Közép- és kelet-európai Magatartásorvoslási Társaság alakul. Augusztus 28-án Varsóban stratégiai munkaértekezletet tartottak 10 ország magatartástudományokkal foglalkozó szakemberei. A PTE ÁOK Magatartástudományi Intézetét *dr. Füzesi Zsuzsanna* és *dr. Varga József* képviselte. A résztvevők elkészítették az International Society of Behavioural Medicine támogatásával megalakuló Central and Eastern Society of Behavioural Medicine (CEESBM) alapító okiratát és működési szabályzatát. Az új tudományos társaságot Budapesten jegyzik be, első elnöke *dr. Kovács E. Mónika* (SOTE). A hattagú vezetőségbe választották *dr. Varga Józsefet,* a Magatartástudományi Intézet munkatársát is.

■ *Kerekes Zsuzsanna* egyetemi tanársegéd, a német oktatási program ösztöndíja révén a tavaly novemberben kialakított kapcsolatot erősítette 2006. június 15-től 29-ig, a mainzi egyetem orvosi pszichológia és orvosi szociológia (Abteilung für Medizinische Psychologie und Medizinische Soziologie) intézetében tett újabb látogatással. A tavaly még csak reménybeli közös kutatások terve az eltelt idő alatt formát öltött, a részletek megbeszélése, kidolgozása, pontosítása volt most a legfontosabb feladat az oktatási tapasztalatok megbeszélése után. Sok gyakorlati és irodalmi segítséget kapott a német kollégáktól abban a reményben, hogy későbbi pályázati lehetőségek segítségével vendégoktatóként ők is bekapcsolódhassanak a munkánkba és személyes tapasztalatokat szerezhessenek a pécsi egyetemen végzett idegen nyelvű oktatásunkról.

■ A Varsói Európai Egészségpszichológiai Társaság éves konferenciáján (2006. augusztus 31- szeptember 4.) az alábbi prezentációk kerültek bemutatásra: *Molnár, E., Tiringer, I., Szakács, I., Soltész, G., and Kállai, J.*: Parents' concept of their children's coping and well-being: are the parental perceived discrepancies influencing children's distress?; *Tiringer, I., Simon, A., Varga, J., Berényi, I., Veress, G., and Kállai, J.*: Attitudes toward illness and quality of life in residential cardiac rehabilitation.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ A 19th meeting of the EACR (European Association for Cancer Research) 2006. július 1-4-ig Budapesten tartott rendezvényen intézetünkből a következő előadások és poszterek kerültek bemutatásra: *G. Nowrasteh, T. Varjas, Á. Benkő, K. Gombos, A. Papp, L. Szabó, Ö. P. Horváth, I. Ember:* The impact of vegetal extracts on gene expressions – clinical epidemiological trials; *T. Varjas, G. Nowrasteh, K. Amrein, I. Ember:* Leaf aldehyde, the natural defending bulwark of plants; its effects on the process of carcinogenesis; *Zs. Csontos, I. Kiss, Zs. Orsós, L. Illényi, L. Lukács, Ö. P. Horváth, I. Ember:* Allelic polymorphism of metabolizing enzymes and the p53 tumor suppressor gene: effect on colorectal cancer risk; *Zs. Csontos, A. Csejtey, L. Illényi, L. Kassai, L. Lukács, A. Kvarda, A. Zólyomi, Ö. P. Horváth, I. Ember:* Investigation p53, H-ras, c-myc gene expression in colorectal cancer patients; *I. Kiss, Zs. Orsós, Zs. Faluhelyi, Á. Ember, A. Csejtei, B. Kadar, P. Gergely, A. Tibold, I. Ember:* Colorectal cancer risk in relation to polymorphysms of the XRCC1 and p53 genes; *Zs. Faluhelyi, T. Varga, Z. Orsós, E. Pázsit, K. Molnár, I. Prantner, A. Tettinger, I. Ember, I. Kiss*: Influence of allelic polymorphysms of vitamin D receptor and p53 tumor suppressor gene on the risk of breast cancer; *P. Varga, I. Kiss, Zs. Orsós, I. Ember, R. Schnabel:* Epidemiological investigations of patients with ulcerative colitis; *Zs. Orsós, J. Béres, Zs. Faluhelyi, A. Kvarda, T. Varjas, N. Ghodratollah, Zs. Dombi, E. Pázsit, I. Ember, I. Kiss*: Distribution of p53 tumor suppressor gene codon 72 allels in Hungary: comparison between Roma (Gipsy) and non-Roma populations; *I. Szanyi, Á. Németh, A. Csejtei, I. Prantner, E. Pázsit, L. Lujber, M. Bauer, I. Ember:* Onco/suppressor gene expressions as a biomarker of peripheral blood on surgical treatment of head and neck cancers; *A. Tibold, A. Csejtei, Zs. Dombi, G. Nowrasteh, A. Kvarda, I. Szanyi, É. Csontos, L. Bujdosó, I. Ember:* Association between XRCC1 polymorphisms and head and neck cancer, and thyroid cancer; *A. Sebestyén, G. Barna, L. Kis, M. Hajdu, L. Kopper:* Smad4 independent signaling pathways in TGFb1 induced apoptosis of lymphoma cells.

n *Ember Isván* 2006. augusztus 4-én Balatonfüreden, a Lóczy Lajos Balatoni Nyári Egyetem keretében Az egészségföldrajz lehetőségei az epidemiológiában címmel tartott előadást.

A Radiológiai Klinikáról

■ 2006. május 31-én az Informatika és Menedzsment az Egészségügyben című újság által szervezett Képalkotó Diagnosztika Kongresszuson klinikánk igazgatója, *dr. Battyáni István* tartott előadást.

■ 2006. június 18-25. között klinikánkat *dr. Battyáni István, dr. Weninger Csaba, dr. Harmat Zoltán* és *dr. Rostás Tamás* képviselte az ESGAR-on, Krétán.

■ Július 5-6-án *dr. Battyáni István* tartott előadást a SOTE Ér- és Szívsebészeti Klinika Cardiovascularis Centrumában intervenciós radiológusoknak rendezett sugárvédelmi képzésen.

A Sebészeti Klinikáról

■ *Molnár F. Tamás,* a Sebészeti Klinika docense az Európai Mellkassebészeti Társaság (ESTS) 2006-os, évi kongresszusán (Kolozsvár) előadást tartott (*T. F. Molnar:* Specimen collecting tray for TNM staging), melyen bemutatta szabadalmaztatott eszközét, mely a tumorstádiumok korrektebb meghatározására szolgál. A kongresszust megelőző ESTS Working Group on Lung Metastectomy kétnapos munkaülés egyik elnökeként szolgált. A tanácskozás eredményeként a témakörben kontinentális kutatási program indul még ez évben.

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ A 31. FEBS Kongresszuson Isztambulban (2006. június 24-29.) az alábbi poszterek bemutatására került sor intézetünkből: *Ferencz A., Rácz B., Gasz B., Kalmár-Nagy K., Tamás A., Reglődi D., Rőth E.:* Intracellular signalling and histological examination of PACAP treatment on small bowel; *Rácz B., Reglődi D., Fodor B., Gasz B., Benkő L., Ferencz A., Tamás A., Gallyas F. Jr., Rőth E., Borsiczky B.:* PACAP increases chondrocyte survival through acting on apoptosis signalling pathways; *Reglődi D., Tamás A., Kiss P., Lubics A., Gasz B., Borsiczky B., Gallyas F. Jr., Tóth G., Rőth E., Rácz B.:* PACAP attenuates excitotoxic retinal injury by influencing apoptotic pathways in neonatal rats.

■ *Dr. Ferencz Sándor* PhD-hallgató *Palkó A., Rőth E., Wéber G., Illés T.* társszerzőkkel „Alsó végtagi amputált érbetegek futópados járásvizsgálata OPRA-technikával végzett protetizálás előtt és után” címmel tartott előadást a 2006. június 30. és július 1. között Debrecenben rendezett II. Magyar Biomechanikai Konferencián.

A Sebészeti Tanszékről

■ A Magyar Sebész Társaság 58. Kongresszusán (Budapest, 2006. szeptember 6-9.) intézetünkből az alábbi előadások hangzottak el. *Solt J., Orbán L., Sarlós G.*: Fémstent implantáció passage zavart okozó malignus colorectalis obstrukcióban; *Varga Z., Pencs M., Kollár L., Grexa E., Kelemen O.*: Az ultrahang szerepe az appendicitis diagnosztikájában; *Varga Z., Szilágyi K., Molnár G., Arató E., Kollár L.*: A hasűri nyomás mérésének szerepe a sebészi tevékenység során; *Papp G., Lomb Z.*: Új módszer az ismeretlen eredetű gasztrointesztinális vérzések diagnosztikájában: CT angiographia; *Kelemen O., Kollár L.*: A kóros hegek differenciáldiagnosztikája a klinikai gyakorlatban; *Arató E., Kürthy M., Jancsó G., Sínay L., Kasza G., Verzár Zs., Bertalan A., Kollár L., Rőth E.*: A kritikus végtagiszkémia miatt operált betegek oxidatív stressz-paramétereinek, illetve a trombocita funkció változásainak vizsgálata; *Füzi Á., Ripp K.*: Nagy kiterjedésű alsó végtag lymphoedemás esetünk kezelése konzervatív és sebészeti módszerekkel; *Sínay L., Arató E., Kasza G., Jancsó G., Bertalan A., Verzár Zs., Kollár L.*: Az alsóvégtagi revaszkularizációs szindróma kialakulása akut artériás rekonstrukciókat követően; *Benkő L., Danis J., Jancsó G., Cserepes B., Kasza G., Arató E., Kollár L. , Rőth E.*: Öntáguló stent, mint új lehetőség az akut nyelőcső várixvérzés kezelésében az állatkísérletes és humán eredmények tükrében; *Kelemen O., Seress L., Kollár L.*: A hipertrófiás hegek intralézionális szteroid és polisziloxán-tapaszos kezelésének elektronmikroszkópos és klinikai összehasonlító vizsgálata.

■ A Baranya Megyei Kórház Gastroenterologiai Osztálya, a PTE ÁOK I. sz . Belgyógyászati Klinikája és a Magyar Gastroenterologiai Társaság 2006. szeptember 9-én továbbképző tanfolyamot tartott a Hotel Pátriában. Témakörök: 1. Pancreas carcinoma; 2. A bélbetegségek aktuális kérdései; 3. Gasztrointesztinális vérzések. Osztályunkról elhangzott előadások: *Gőbel Gyula:* Ano-proctologiai vérzések és terápiájuk; *Mátrai Gábor, Szilágyi Károly, Kollár Lajos:* A kismedencei vegetatív idegfonat károsodása rectum resectio/exstirpatio után.

UTASÍTÁSOK

8/2006. sz. Főigazgatói Utasítás

a Pécsi Tudományegyetem projektor-beszerzéseiről

A Pécsi Tudományegyetem a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Kbt.) rendelkezései alapján nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le projektorok és tartozékaik beszerzésére és karbantartására.

Az utasítás hatálya

1. § (1) Az utasítás hatálya kiterjed az egyetem részéről bármely pénzügyi keret terhére indított beszerzési eljárásra, melynek tárgya projektorok és/vagy tartozékaik beszerzése és/vagy karbantartása.

A beszerzésekre vonatkozó eljárás rendje

2. § (1) Az utasítás hatálya alá tartozó beszerzést a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság Beszerzési és Készletgazdálkodási Osztálya bonyolíthatja kizárólagos jogkörrel a megrendelés elkészítésétől a szállítótól történő átvételig terjedően. A készülékek és tartozékok átadása az igénylő részére a Beszerzési és Készletgazdálkodási Osztályon történik.

(2) A nem pécsi telephellyel rendelkező szervezeti egységek – beleértve az Egészségtudományi Kar székhelyen kívüli telephelyeit is – beszerzéseiket a kizárólagos jogkörrel felruházott szervezeten keresztül kezdeményezhetik.

(3) A beszerzési igényt az „Egységes anyag-, eszköz- és szolgáltatás-beszerzési igény" űrlap kitöltésével kell jelezni a Beszerzési és Készletgazdálkodási Osztályon.

A szerződések alapján vásárolható termékek listája

3. § A közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések értelmében az utasítás mellékletét képező táblázat szerinti beszerzési lehetőségek állnak az igénylő rendelkezésére az ott feltüntetett főbb paraméterekkel.

Hatályba léptető rendelkezések

4. § Az utasítás 2006. július 6-án lép hatályba és 2007. július 6-ig érvényes.

1/2006. sz. Elnöki Utasítás

A külföldi munkavállalás szabályozásáról

A Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum Elnöksége a külföldi munkavállalással kapcsolatos kérdéseket egységesítés céljából Elnöki Utasításban szabályozza.

Az Elnöki Utasítás kiterjed az OEC minden telephelyére, személyi hatálya az intézménnyel közalkalmazotti, illetve egyéb jogviszonyban álló dolgozóira.

1) A munkavállaló részére külföldi munkavállalás céljából az egyetem egy évre fizetés nélküli szabadságot biztosíthat. Az engedélyezett egy éves fizetés nélküli szabadság a munkavállaló részéről megszakítható, de a fizetés nélküli szabadság időtartama a közalkalmazotti jogviszony ideje alatt nem haladhatja meg az egy évet.

Az Elnöki Utasítás 2006. augusztus 1-jétől visszavonásig érvényes. Ezen utasítás alkalmazandó a 2006. augusztus 1-jétől külföldi munkavégzés céljából fizetés nélküli szabadságot igénylőkre.

Dr. Kovács L. Gábor
mb. elnök

7/2006. sz. Gazdasági Főigazgatói Utasítás

az orvosi leletek, kórlapok, röntgenfelvételek minimális fénymásolási díjáról

1. § Az utasítás hatálya kiterjed az egyetem valamennyi önálló szervezetére és szervezeti egységére, ahol járó-, valamint fekvőbeteg-ellátását végeznek, s ezzel összefüggésben a betegek adatait kezelik.

2. § Az orvosi vizsgálat, kezelés alatt álló személyekről (betegek) készített leletek, kórlapok, zárójelentések és egyéb ápolási dokumentációk (együttesen: ápolási dokumentáció) eredeti példányáról a beteg kérésére készített fénymásolat díja oldalanként: A/4-es méretben 100,- Ft., A/3-as méretben 200,- Ft. A röntgenfelvétel CD-re történő átmásolása 5000,- Ft. Az árak tartalmazzák a jogszabály szerinti 20 %-os mértékű ÁFÁ-t.

3. § Az ápolási dokumentációról készített fénymásolatot, valamint a röntgenfelvételről készített CD lemezt a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság a díj befizetését igazoló, postahivatali bélyegzővel ellátott feladóvevény felmutatását követően adja ki a beteg, illetve hozzátartozója részére.

4. § Jelen utasítás 2006. június 1-jén lép hatályba.

Ferenci József
gazdasági főigazgató

1 sz. Klinikai Főigazgatói Utasítás

A munkavégzés alapjául szolgáló szerződések minősítése, valamint a kényszervállalkozói, illetőleg színlelt megbízási, szolgáltatási szerződések megszüntetésére irányuló intézkedésekről

A munkavégzés alapjául szolgáló szerződések minősítése, valamint a kényszervállalkozói, illetőleg színlelt megbízási, szolgáltatási szerződések megszüntetésére irányuló intézkedésekről szóló 5/2006 sz. Rektori Utasítás alapján az alábbiakat rendelem el:

1. § A Rektori Utasítás, illetve annak alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések, valamint a 7001/2005. (MK.170.sz.) FMM-PM irányelv útmutatása alapján a PTE-ÁOK-OEC szervezeti egységeinek vezetői önálló hatáskörben kötelesek felülvizsgálni a vezetésük alatt álló szervezeti egységnél nem közalkalmazotti (egyéb jogviszony, vállalkozási szerződés) jogviszony keretében tevékenységet folytató vállalkozások, illetve megbízottak szerződéseit.

2. § Amennyiben a fenti „Irányelv" alapján a munkavégzésre irányuló jogviszony (közalkalmazotti jogviszony) elemei megállapíthatóak, úgy a szervezeti egység vezetőjének kötelessége az adott szerződés megszüntetésére irányuló intézkedést 2006. június 30-ig megtenni, írásban a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság felé történő bejelentéssel.

3. § Jelen utasítás 2006. június 26-án lép hatályba.

Ferenci József
ÁOK-OEC klinikai főigazgató

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE
2005. október 24 – december 2

Folytatjuk a Magyar Tudomány Ünnepe pécsi központi és kiásérőrendezvényein elhangzott előadások szerkesztőségünkhöz eljuttatott összefoglalóinak közlését.

Nagy Lívia, Nagy Géza, Kollár László
MTA-PTE Kémiai Szenzorika Kutatócsoport

Szelektív molekulafelismerő rendszerekben alkalmazható gazdavegyületek szintézise és néhány jelképzési mechanizmus vizsgálata

Az MTA-PTE Szenzorika Kutatócsoportot azzal az elképzeléssel alakítottuk meg hat évvel ezelőtt, hogy a különböző elektrokémiai módszerek alkalmazása és fejlesztése terén szerzett ismeretek, valamint a homogén katalitikus reakciókon alapuló új vegyület-szintézisek tapasztalatainak a segítségével újszerű, interdiszciplináris kutatásokat indítsunk el, különös tekintettel a kémiai szenzorok fejlesztésére. Előadásunkban a legutóbbi másfél év során született, 25 referált közleményben bemutatott eredményeinkből válogattunk néhány példát.

1) Kalixarének mint gazdamolekulák („host") alkalmazása semleges vendégmolekulák („guest") komplexálására

Elektronvonzó szubsztituenseket tartalmazó aromás származékok (pl. benzotrifluoridok) komplexálására már évek óta alkalmazunk elektronban viszonylag gazdag befogadó-molekulákat, kalixaréneket. A kalixarének a fenolszármazékok formaldehiddel képezett ciklusos vegyületei, melyek néhány kitüntetett konformációban alkalmasak molekulák "becsomagolására".

Előadásunkban para-helyzetben különböző szubsztituenseket tartalmazó fenolszármazékok (pl. 4-nitro-fenol) komplexeit vizsgáltuk *t-butil-kalix[4]arén,* tia-kalix[4]arén, kalix[6]arén gazdamolekulákkal, illetve ezek vízoldható, szulfonált származékaival. Kalorimetriás és fluoreszcenciás mérések, valamint kvantummechanikai számítások segítségével igazoltuk, hogy a kúp konformációban rögzített kalixarénekkel stabilis komplexek alakulnak ki.

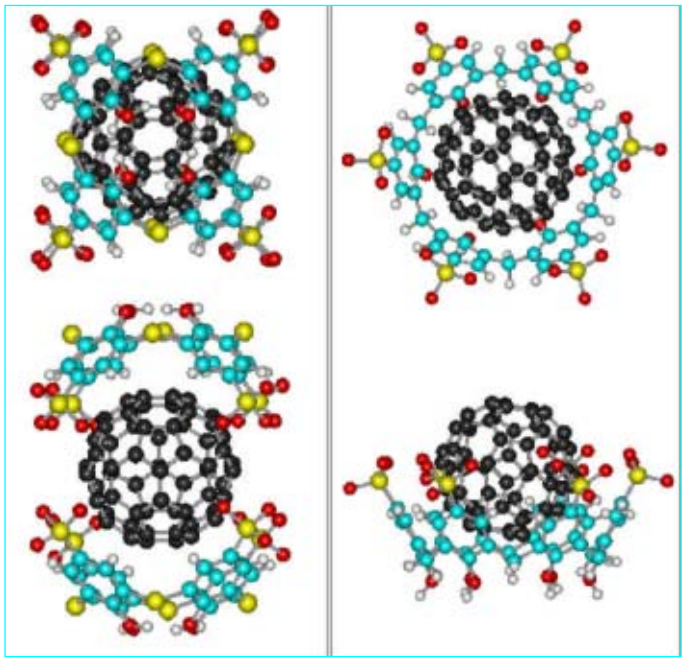

A vízben tökéletesen oldhatatlan, rendkívül apoláris C_{60} fullerén SO_3^- csoportokat tartalmazó (szulfonált) kalixarén származékokkal komplexbe vihető, ily módon „becsomagolva" vízoldhatóvá tehető. Ez a felismerés nemcsak a fullerén-származékok detektálására nyújt kitűnő lehetőséget, hanem gyakorlati alkalmazásuk kiterjesztésére is.

2) Átmenetifém-komplexek szerkezetvizsgálata

A gyakorlati fontosságú gazda-molekulák és különböző farmakológiai érdekességű származékok szintézise során átmenetifém-komplex katalizátorokat (mindenekelőtt palládium- és platinakomplexeket) alkalmazunk. Az oldatfázisú vizsgálatok terén született ^{31}P NMR, illetve a megfelelő minőségű kristályok előállításával kapott röntgenkrisztallográfiás eredmények a katalizátorok fejlesztésének kulcslépései. Az utóbbi módszerrel sikerült a 2,4-bisz(difenilfoszfino)pentán ligandumot tartalmazó platinakomplexek analóg sorát jellemezni, ezzel összefüggést találni a platina-kelát konformáció és a reakció sztereokémiája között.

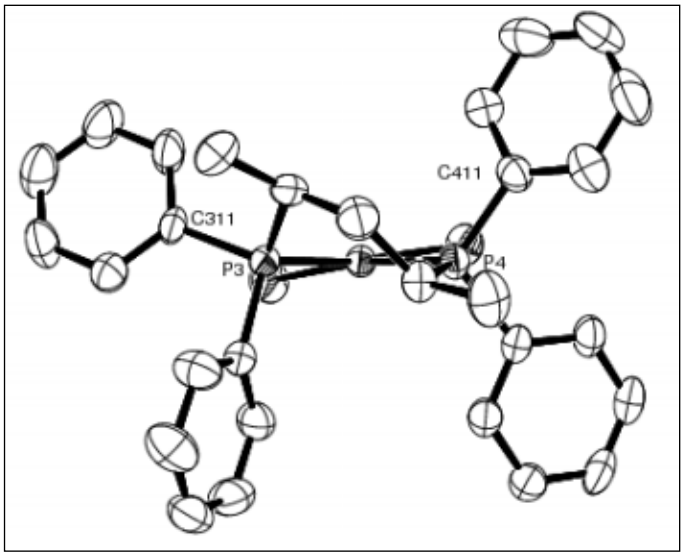

3) Amperometria – periodikusan megszakított amperometria (PMA)

Amperometriás mérések során a mérőcellába helyezett munkaelektród potenciálját állandó értéken tartjuk és mérjük az áramintenzitást. A vizsgált elektródpotenciálon elektroaktív anyag jelenlétében annak koncentrációjával lineáris függvénykapcsolatban lévő áramot mérhetünk. Az amperometriás mérések nem szelektívek, így a módszert a műszeres elemzés történetének korai szakaszában főleg titrálások végpontjának jelzésére használták.

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE
2005. október 24 – december 2.

Az amperometria előtérbe kerülését az elválasztástechnika fejlődése és a bioszenzorok fejlesztésével kapcsolatos kutatások eredményezték. Kromatográfiás analízisben igen előnyösen kihasználható az amperometriás detektációra jellemző érzékenység, kedvezően kicsiny alsó méréshatár. Hasonló mondható el a bioszenzorokban történő alkalmazásról is.

Folyadékkromatográfiás detektorok alkalmazása során gyakran előfordul, hogy a munkaelektród-felület az elektrolízis során bekövetkező bevonatképződés miatt passziválódik. Ilyen esetekben csak úgy alkalmazható amperometriás detektálás, ha valamilyen módon sikerül a passziváló bevonat eltávolításáról gondoskodni. Gyakran megoldást jelent az elektromos tisztító pulzus alkalmazása. A rövid, néhány milliszekundumig tartó impulzus hatására feloldódó réteget az elektróddal érintkező, a kromatográfiás detektorcellában áramló folyadék magával ragadja és így az elektródfelület megtisztul. Ez a közelmúltban kidolgozott módszer a pulzáló amperometria.

Más a helyzet a bioszenzorok esetében. Működési alapelvüknek megfelelően az alapérzékelő felületét egy bioréteg, gyakran immobilizált enzimet tartalmazó katalitikus réteg vonja be. Ennek hatására jön létre a detektor által jelzett anyag. Amperometriás mérések esetében a munkaelektród felületén a biorétegben keletkező anyag folyamatosan átalakul, annak lokális koncentrációját az elektród-folyamat fokozatosan csökkenti. Így kis koncentrációjú mintaoldat analízisekor az amperometriás jel igen kicsivé válhat, azaz az alsó méréshatár nem teszi lehetővé a mérést.

Periodikusan szüneteltetve az elektrolízist, lehetőség kínálkozik amperometriás bioszenzorok alsó méréshatárának kiterjesztésére. A néhány milliszekundumos mérési periódust követő néhány száz milliszekundumos detektálási szünet lehetőséget ad az elektróddal érintkező réteg elektroaktív anyagkoncentrációjának feltöltődésére. Az amperometriás jel így jelentősen megnő, a méréshatár az alsó koncentrációk irányába kiszélesedik. Kutatócsoportunk megfelelő időzítésű periodikusan megszakított amperometriás mérőprogramot dolgozott ki. Ezzel sikerült a klinikai analízisben is perspektivikus amperometriás bioszenzorok méréstartományát a gyakorlati szempontból fontos tartományban kiterjeszteni.

4) Elektrokatalitikus elektródot alkalmazó amperometriás HPLC detektorcella kifejlesztése

Az amperometriás detektor elszennyeződése komoly problémát jelent. A kutatócsoport elektrokémiai detektációval foglalkozó munkája során vizsgálja a passziválódás kiküszöbölésének lehetőségét. Az előadásban bemutatott eredmények alapján úgy tűnik, hogy elektrokatalitikus réteggel ellátott munkaelektródokkal megelőzhető a passziválódás bizonyos esetekben. Az elektrokatalízis működése során az elektród-folyamatban az elektród felületén lévő katalitikus film vesz részt. A mérendő anyag kémiailag reagál a katalizátor megfelelő állapotú formájával, így nem képződik passziváló réteg a felületen.

Elektrokatalitikus oxid-filmet hordozó rézelektród működésének tanulmányozása során cukrok és karbonsavak oxidációs reakcióját vizsgálva sikerült megmérni az amperometriás detektációs folyamat elektronszám-változását és azonosítottuk a reakció-termékeket.

A munka fontos eredményeként HPLC analízisben előnyösen használható amperometriás detektorcellát fejlesztettünk ki, és alkalmaztuk élelmiszer- és növényi minták elemzésére.

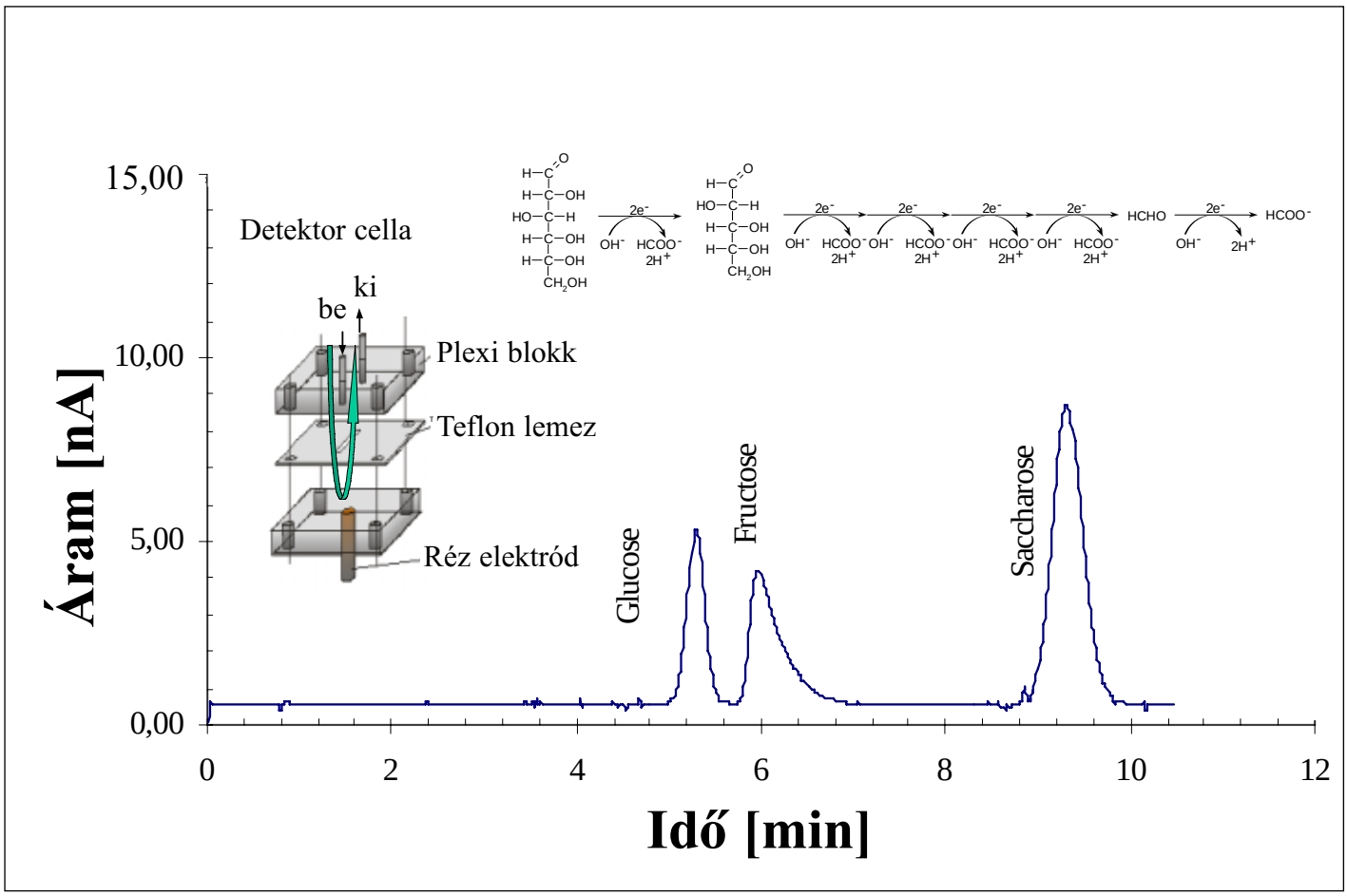

Az Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztály 2006/2007. tanév első félévi tudományos ülései

2006. október 2. – Felkért előadások

1. *Dr. Mezősi Emese* (PTE-OEC-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika): Terhességi jódhiány, a pajzsmirigyhormonok hatása a magzati agy fejlődésére (25 perc);
2. *Dr. Bajnok László* (PTE-OEC-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika): Miért jó a HDL? (25 perc);
3. *Dr. Garai János* (PTE-OEC-ÁOK Kórélettani és Gerontológiai Intézet): Egy Módfelett Izgalmas Faktor: a MIF cytozym immuno-neuro-endocrino-farmakológiája (25 perc).

2006. október 9. – Tanulságos esetek fóruma

1. 61 éves férfi rectosigmoidealis tumorresectios műtétjének súlyos szövődménye (esetgazda *dr. Márton Sándor,* PTE-OEC-ÁOK Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet);
2. Infrarenalis abdominalis aorta aneurysma (AAA) és mellékleletként talált, post mortem igazolódott Osler-kór együttes előfordulása egy konkrét eset kapcsán (esetgazda *dr. Sínay László,* Baranya Megyei Kórház, PTE-OEC-ÁOK Sebészeti Tanszék, Érsebészeti Osztály);
3. Ismeretlen eredetű gasztrointesztinális vérzés (esetgazda: *dr. Czimmer József,* PTE-OEC-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika).

2006. október 16. – Felkért előadások

1. *Dr. Acsádi Gyula* (Department of Pediatrics and Neurology, Medical School, Wayne State University, Detroit, MI, USA): Az RNS anyagcserezavar szerepe a spinalis izomatrophia (SMA) kialakulásában és új kezelési lehetőségek (40 perc);
2. *Dr. Pámer Zsuzsanna* (PTE-OEC-ÁOK Szemészeti Klinika): Chorioidea metastasisok kezelési lehetőségei (25 perc);
3. *Dr. Pongácz Judit* (PTE-OEC-ÁOK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet): A Wnt jeltovábbítás zavarai néhány betegség kialakulásának hátterében (25 perc).

2006. október 30. – Felkért előadások

1. *Dr. Edgar Mayr* (Department of Orthopaedic Surgery, Innsbruck Medical University, Austria): Does Ultrasound Enhance Fracture Healing? (40 perc);
2. *Dr. Naumov István* (PTE-OEC-ÁOK Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika): A medencetörések korszerű kezelése (25 perc);
3. *Dr. Farkas Gábor* (PTE-OEC-ÁOK Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika): Combfej mechanikai tulajdonságainak vizsgálata műtői körülmények között (25 perc).

2006. november 6. – Tanulságos esetek fóruma

1. Aorta dissectio, mint melléklelet (esetgazda *dr. Szabados Sándor,* PTE-OEC-ÁOK Szívgyógyászati Klinika);
2. Egy gyomorrákos beteg sajátos kórtörténete (esetgazda *dr. Gáts Attila,* Tolna Megyei Önkormányzat Balassa János Kórháza Sebészeti Osztály);
3. Laparascopos műtéti megoldás egy ritka fejlődési rendellenességben (esetgazda: *dr. Bagheri Fariborz,* PTE-OEC-ÁOK Urológiai klinika).

2006. november 13. – Felkért előadások

1. *Dr. Szollár Lajos* (Semmelweis Egyetem, ÁOK, Kórélettani Intézet, Budapest): Négy évtized a lipidek körül (40 perc);
2. *Dr. Szelényi Zoltán* (PTE-OEC-ETK Alkalmazott Élettudományi Intézet, ÁOK Kórélettani és Gerontológiai Intézet): Energetikai kompromisszumok rövidtávú éhezésben és fertőzésekben (40 perc).

2006. november 20. – Tanulságos esetek fóruma

1. Herediter haemorrhagiás teleangiectasia szövődményeként kialakult agytályog családi halmozódása (esetgazda *dr. Szapáry László,* PTE-OEC-ÁOK Neurológiai Klinika);
2. Empty sella és hepatomegália – gyermekkori hypogonadoptrop hypogonadismus szokatlan esete (esetgazda *dr. Buzogány Mária*, Zala Megyei Kórház Csecsemő és Gyermek Osztály);
3. Diagnosztikus nehézségek ectopiás Cushing szindrómában (esetgazda *dr. Mezősi Emese*, PTE-OEC-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika).

Az ülések helye: PTE-ÁOK Elméleti Tömb Dr. Donhoffer Szilárd (III. számú) tanterme, Pécs, Szigeti út 12. Az ülések 16 órakor kezdődnek

Kalotaszeg

„Üzenetet írok mindazoknak, akik közülünk valók voltak és elindultak új világba, új emberek közé, mindazoknak, akik új utakat akarnak törni, és rombolni akarnak mindent, ami régi. Üzenek nektek, ti új emberek, én a régi ember. Valamikor nemrégen még többen jártuk ezeket a hegyeket. Sokan és fiatalok mind és magyarok mind, de magapadtunk. Többen más utakra fordultak, könnyebb utakra. Sima völgyi utakra tértek, mert nehéz hegyet járni. De én itt maradtam a hegyek között. Járom a tövises ösvényt és hosszú esztendőkön által körülfújt fagyos szél és perzselt a nap és nemsokára talán utolsó leszek az utolsók között. De lesznek, akik utánam jönnek, az én maradékaim. Amikor én már elpihentem, erős ifjú lábakkal nyomomba lépnek ők. És nem szállnak le a hegyről, hogy láncos rabjai legyenek hírnek, dicsőségnek és idegen kultúrának. Mert erősek lesznek. Hatalmasok és magyarok. Az én lábam nyomát pedig eltemeti a hó, de síromon sohasem lesz korhadt a fejfa, de a felém boruló domb virágos lesz mindig, tudom. És emlegetni fognak engem is, apáimat is az én véreim. Az én munkámat folytatják ők és az én életem örökkévaló lesz bennük.”

Kós Károly (1883-1977)

„Kevesen tudják, hogy a mai Kalotaszeg már csak utolsó keleti maradványa annak a Kalota nevű nagy területnek, mely a középkorban a Berettyótól a Sebes-Körös forrásvidékéig ezt a nevet viselte” – írta *Kelemen Lajos* Kalotaszeg történelmi és műemlékei című tanulmányának bevezető soraiban fél évszázaddal ezelőtt. A Budapesttől alig 350 km-re fekvő vegyes

Hans-Rudolf Wiedemann
(1915-2006)

Hosszantartó, súlyos betegség után 2006. augusztus 8-án elhunyt *Hans-Rudolf Wiedemann*, egyetemünk díszdoktora.

Az egyetemes gyermekgyógyászat kiemelkedő személyisége orvoscsaládból származott, Brémában született, orvosi tanulmányait Németország és Svájc különböző egyetemein végezte. Gyermekorvosi kiképzését a kor hírességei, *Jussuf Ibrahim* és *Otto Ullrich* mellett folytatta, és széleskörű ismeretein túl különös érdeklődéssel fordult a veleszületett rendellenességek felé. Elsőként írt le több tünetegyüttest, amelyek közül a legismertebb a genetikai, endokrinológiai és onkológiai szempontból is modellként kutatott Wiedemann-Beckwith syndroma lett. Pályája csúcsán több mint két évtizeden át volt a kieli Cristian-Albrechts Egyetem Gyermekklinikájának igazgatója; itt híres „iskolát" teremtett, munkatársai közül többen kerültek a legjobb német gyermekintézmények és klinikai genetikai intézetek élére.

A medicinán kívül elmélyülten foglakozott irodalommal, történelemmel, művészeti és etikai kérdésekkel. Több mint húsz művészeti és kultúrtörténeti könyve jelent meg. Érdekelték a technikai újdonságok is; 79 évesen – külön engedéllyel – kezdett el vitorlázó repüléssel foglalkozni.

Wiedemann professzort a világ minden táján ismerték és szerették. Számos nemzetközi társaság, hivatalos testület vezetőségi tagja, szakértője volt, a pécsin kívül a palermói egyetem is honoris causa doktorrá avatta. A magyar orvostudományt nagyra értékelte, több tanulmányt írt jeles elődeinkről, így a pécsiek közül *Heim Pálról* és *Kerpel-Fronius Ödönről*. Ismételten meglátogatta a budapesti, a győri és a pécsi gyermekgyógyászokat; akik ott lehettek, máig csodálattal emlegetik a vele tartott konzíliumok alkalmával tanúsított szeretetteljes betegvizsgálatát, kristálytiszta logikáját.

Halálával a nemzetközi paediatria egy „klasszikus", nagy műveltségű, mélyen etikus szakemberét, a pécsi egyetem pedig kedves, segítőkész barátját veszítette el.

-M.K.-

nemzetiségű vidék ideális kirándulóhely rendkívül gazdag természeti szépségeivel, Európa legszebb barlangjaival, vízesésekkel, több millió éves kövületekkel, jellegzetes négyfatornyos templomaival, műemlékeivel. A tájegység dombos fennsík, melyet északnyugatra az almási Dezső vár, nyugatra a Sebes vár és délre Léta vára félhold formájában övez, és benne a központi fekvésű Gyalu vára fekszik. Ennek a négy várnak ölén van Kalotaszeg magva, Erdély kisebbik, magyarok lakta tömbje, több száz éves népi hagyományok bölcsője. Elnevezését a honfoglaló magyarok itt letelepedett Kalota nemzetségéről kapta. Első írásos említése 1443-ból származik.

Bánffyhunyad és Kolozsvár között temérdek látnivaló hívogatja az ide érkezőt: fazsindelyes, festett kazettás mennyezetű műemléktemplomok szinte minden faluban, fatornácos parasztházak, kulturális rendezvények, táncház, élő népviselet hétköznapokon is, az ősi, hagyományos gazdálkodás, és végül, de talán legfontosabbként a vendégszeretet, amiben minden idelátogatónak része lehet.

A tájegység erőteljes magyar közösségeket is magába foglal, amelyek nagyon jól őrzik hagyományaikat és kultúrájukat. A hagyományőrzésben máig kiemelkedő az egyházak szerepe. A vallás meghatározó erő a vidék szellemi életében is. Körösfőn és a szomszédos falvakban nagy fejlődésen ment keresztül a népművészeti tárgyak készítése és forgalmazása. Fontosabb termékeik a kézi hímzésű párnák, ruhák, valamint a faragott fatárgyak.

Kalotaszeg népviseletére a színek tobzódása és a változatos formavilág jellemző. Viseletük, bár tájegységenként hasonlóságot mutat, szinte falvakként különbözik valamiben egymástól. Az egyszerűnek egyébként sem mondható öltözet a Nádas-mente falvaiban különlegesen „cifra", ebből is ered a vidék „Cifra Kalotaszeg" elnevezése. Nagyon különleges az eladó sorba kerülő lányok gyöngyös pártája.

Ismerkedjünk meg hazánk hajdan volt részeivel, ahol legalább annyira magyarok élnek, mint itt!

Hagyományaikat minden kedvezőtlen hatás ellenére is őrzik, a magyarokra jellemző vendégszeretettel együtt.

Rodler Miklós

UnivPécs, 2006. szeptember 11.

Endrőczi Elemér
(1927-2006)

Életének 80. évében, augusztus 17-én elhunyt *Endrőczi Elemér* egyetemi tanár, az orvostudomány doktora, az Orvostovább-képző Egyetem volt rektora – tudatta az Országos Gyógyintézeti Központ. Endrőczi Elemér 1927. július 31-én született Pécsett.

Orvosi diplomáját 1951-ben szerezte meg a pécsi egyetemen, majd *Lissák Kálmán* akadémikus élettani laboratóriumában kutatott. 1961-62-ben, majd 1963-64-ben a Los Angeles-i egyetem Ford-ösztöndíjasa, 1970-ben a kanadai Laval Egyetem meghívott kutatója volt. Hazatérése után, 1972-től 1994-ig az akkori Orvostovábbképző Intézetben, illetve Orvostovábbképző Egyetemen (OTE) tevékenykedett. Több mint húsz éven át az Országos Laboratóriumi Intézet igazgató főorvosa, 1977 és 1986 között az OTE rektora volt. Tanítványai közül több egyetemi tanár, vezető kutató és klinikus került ki.

Endrőczi Elemér az élettan és a neuroendokrinológia területén tevékenykedett, elsősorban a neurohormonális, központi idegrendszeri szabályozás kérdéseivel foglalkozott. Számos könyv és több száz tudományos dolgozat szerzője, munkájáért Akadémiai Díjjal és Kiváló Orvos elismeréssel is kitüntették. Az utóbbi években is nagy aktivitással dolgozott, a tudományos kérdések mellett szakmapolitikai problémák is foglal-